

SLOVENSKI NAROD.

Plačila vsak dan zvečer, izmili sedelje in pravnike, ter volja po pošti prejeman na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hoče sam plačati, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Za naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne obra. — Za ostanila se plačuje od petrestopne peti-vrste po 12 h, če se ne ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvele traukerati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Kranjskih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljivo pošilja naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalci in draginjske doklade učiteljstvu.

Včerajšnji seji deželnega zbora je bil sprejet predlog šolskega odseka, s katerim se dovoljuje 25% draginjske doklade oženim učiteljem in onim učiteljem, ki imajo skrbeti za legitimno rodbino, kakor se je izrazil »Slovenec«.

Napredni poslanci so takoj sprva, ko se je izkazalo, da v tem zasedanju ni moči izvesti definitivne regulacije učiteljskih plač, in se je sprožila misel o draginjskih dokladah, zastopali stališče, da se imajo te draginjske doklade dovoliti brez razlike vsemu učiteljstvu.

Tega mnenja je bila tudi večina deželnega zbora in ni malo ni dvomiti, da bi tozadevni predlog o draginjskih dokladah vsemu učiteljstvu prodir v deželni zbor, ako bi ne bili klerikalci z grožnjo, da takoj prišče z obstrukcijo, prisilili učiteljstvo na naklonjenih poslancev h kapitulaciji, da so se uklonili klerikalni zahtevi, naj se 25% draginjske doklade dovolijo samo oženim učiteljem in omoženim učiteljem.

Da je ta sklep krivičen, je jasno. Vse učiteljstvo ima enake dolžnosti in bi moralo vsled tega imeti tudi enake pravice. Oženjen učitelj ali omožena učiteljica ima izpolnjevati prav iste dolžnosti, kakor učitelj ali učiteljica, ki še nista vprežena v zakon, načelo pravičnosti že torej zahteva, da dobiva učiteljstvo pri enakih dolžnostih tudi enako plačilo.

Klerikalci so navajali, da so za dovolitev draginjskih doklad samo poročenim učiteljem in učiteljicam zbog tega, ker so deželne finance v takem položaju, da bi ne mogle nositi višje obremenitve. Ta izgovor je prazen in puhla fraza, zakaj jasno kot beli dan je, da bi se, ako se dobi povračilo 25% draginjskih doklad ože-

njenim učiteljem, našlo tudi povračilo za doklade, ki bi se izplačevale ostalemu učiteljstvu.

Da so bili v zadevi draginjskih doklad klerikalcem merodajni samo finančni pomisleki, to je prazen izgovor, pravi vzrok njihovega postopanja je iskati povsem drugje.

Klerikalci so zakleti sovražniki novodobne šole in učiteljstva, ki robsko ne klečeplazi pred njimi. To je dokazana stvar in klerikalci, na čelu jim dr. Šusteršič sam, so že opetovano odkrito priznali, da bi raje danes nego jutri uničili novodobno šolo in z njo tudi naše učiteljstvo. Zato so se tudi do zadnjega časa z vsemi silami upirali vsakemu izboljšanju obupnega gmotnega položaja našega ljudskošolskega učiteljstva.

Toda akoja za regulacijo učiteljskih plač se je v zadnjem času vodila s tako agilnostjo in energijo, da je zainteresovala ne samo vlado nego široko javnost, ki se je odkrito postavila na stran bednega učiteljstva in z njim vred zahtevala, da se da tem prvim pionirjem omike in pravičnosti primerno in zaslužno plačilo.

Vprašanje o izboljšanju gmotnega položaja našega učiteljstva je postajalo od dneva do dneva bolj pereče in klerikalci so uvideli, da se tej splošni zahtevi ne bode več dalo dolgo upirati. Pod pritiskom javnega mnenja so se pri letošnjem deželnozbornem zasedanju izjavili za draginjske doklade. Javnost, nlasti pa učiteljstvo si je že mislilo, da so klerikalci preko noči postali iz Savlov Pavli, in bi tudi ostalo pri tem prepričanju, ako bi klerikalci ne bili pri prvi priliki pokazali svojega konjskega kopita!

Draginjske doklade se naj da do samo oženim učiteljem in omoženim učiteljem!

Ta predlog dokazuje dovolj, da se klerikalci ostali zvesti svojim na-

šlom, kolikor mogoče škodovati šoli in učiteljstvu.

Nasvet, naj se dovolijo draginjske doklade o nemu delu učiteljstva, ne izvira iz naklonjenosti iz dobrohotnosti, kakor bi se zdelo na prvi hip, marveč je nova svedočba za to, da klerikalci porabijo vsako priliko, ki se jim ponudi, da bi škodovali šoli in učiteljstvu.

Da učiteljskim težnjam niso naklonjeni, je dovoljni dokaz to, da so takoj zagrozili z obstrukcijo, ako se učiteljem dá več, kakor so oni milostno dovolili. Iz tega tudi sledi, da so hoteli s omejenimi draginjskimi dokladi doseči poseben namen, ki odgovarja njihovim načelom, ki jih imajo o šolstvu in učiteljstvu.

Z draginjskimi dokladi, omejenimi na oženjene učitelje in omožene učiteljice, hočejo sanesti seme razdora in nesoglasja v vrste dosedaj aložnega učiteljstva, povzročiti hočejo, da bi mlajše učiteljske moči še bolj bežale iz dežele, kakor dosedaj. Vseled tega bi seveda trpelo naše šolstvo še bolj, kakor dosedaj, ko je že itak mlajši učiteljski naraščaj trumoma zapuščal našo deželo in si iskal boljega kruha drugodi. To pa ravno hočejo doseči klerikalci z draginjskimi dokladi, omejenimi na en del učiteljstva, ker vedo dobro, da, kjer leži šolstvo na tleh, tam gre bujno v klasje klerikalna pšenica!

Napram javnosti seveda skušajo klerikalci, ker se sami sramujejo svojega podlega dejanja, prikriti svoje prave namene in se delajo, kakor da bi jih v njihovem postopanju glede draginjskih doklad vodili zgolj stvarni momenti. Ker vedo dobro, da bo ta sklep glede draginjskih doklad tako med učiteljstvom, kakor med razsodnim delom našega naroda povzročil vihar ogorčenja in nevolje, hočejo

pomiriti razmurmene duhove s tem, da naglašajo, da so te draginjske doklade samo nekaj provizoričnega in da bo v najkrajšem času sledila definitivna regulacija učiteljskih plač. Spiegelfachtere! Deželni zbor je v tem zasedanju dovolil toliko in tako ogromnih podpor, da niti ni misliti na to, da bi se v doglednem času mogle definitivno uravnati učiteljske plače!

Ako se pa klerikalcem posreči pri prihodnjih volitvah si priboriti večino v deželnem zboru, potem pa naj učiteljstvo za vedno pokoplje vse nade in upe na izboljšanje svojega gmotnega položaja, zakaj klerikalci, priborivši si vlado, ne bodo nikdar dovolili, da bi se okrepilo in gmotno osamosvojilo učiteljstvo, ki jim je največji trn v peti in ki bi bilo gmotno dobro podprtje največja zavora klerikalnim aspiracijam!

Pismo iz Hrvatske.

(Sporazum med Hrvati in Srbi v Dalmaciji. — Hrvatski sabor.)

Zagreb, 23. novembra.

Dalmacija danes v resnici stopa v vsakem oziru na čelu banovini, ker vodi enodušno pravo narodno politiko. S širšim volilnim redom, svobodnimi volitvami, avtonomijo občin in svobodnim časopisjem se je moglo naravno vključ vsemu v drugem oziru gospodarskemu zanemarjenju ustvariti v Dalmaciji svobodno narodno predstaviteljstvo, ki urejuje smer svoje politike samo in edino v soglasju z interesi svojega naroda. Ta istina o vodstvu Dalmacije ali bolje njen mandat za vodstvo narodne politike za cel narod hrvatskega in srbskega imena v naši monarhiji se prizna tukaj v Hrvatski splošno. Naravno samo naša vladajoča stranka, ki je odgovorna za tlačenje narodne volje in ki je prava

predstaviteljica našega servilizma in hlapčevanja tujim interesom, gleda srepo naše navdušenje za dalmatinske politike, ki jim jemljejo njihov zakoniti »mandat«, katerega so si pridobili z nasilnostjo in korupcijo.

Dalmatinski sabor je 21. t. m. zaključil svoje zadnje zasedanje. Malokatero zasedanje tega sabora je bilo tako epohalno, kakor ravno to. Z rešenjem važnih lokalnih vprašanj se je povzdignil mali dalmatinski sabor do velike manifestacije splošnonarodnega pomena. Reška in zadrška resolucija, ki stojita na istem stališču in ki sta izrekli enaka načela za prož od Dunaja in za notranje ojačenje naroda, sta ustvarili med Hrvati in Srbi situacijo, ki je končno došla do svoje kulminacije s popolnim in brez pogojnim sporazumom med Hrvati in Srbi. Sprejet je v saboru soglasno (razen edinega glasu Frankovec popa Prodana) zaključek, s katerim se pozivlja vlada, da v bodoče vsi državni uradi, vse šole nazivljajo narodni jezik »hrvatski ali srbski jezik«, da se v šolah uči enako hrvatska kot srbska zgodovina, da se cirilica ravno tako uči kot latinica.

S tem je popolnoma odpravljen vsak nesporazum med Hrvati in Srbi v Dalmaciji in sose v revanžo srbski poslanci izjavili prvikrat odkrito in navdušeno za zedinjenje s Hrvatsko. Doslej so se temu protivili, češ, da je to »avstrijska težnja, politika »okvira«, ki hoče, da ostanemo še nadalje v robstvu te monarhije.

Kako mogočna je ta narodna misel v Dalmaciji, dokazuje najbolj izvanredna enodušnost vseh dalmatinskih poslancev, katere se ni mogel upreti niti edini Frankovec klerikalec pop Prodan, ki je o Srbih govoril kar najbolj pomirljivo.

Ta zaključek Dalmacije bo brez dvoma imel blagotvoren vpliv na

LISTEK.

Sobotno pismo.

Velečenjeni gospod urednik!

Slovenci napredujemo na vseh poljih; kamorkoli se ozrete, politična, socialna in druga vprašanja, če niso že docela ugodno rešena, pa vsaj stoje pred rešitvijo, ki nas mora vsekakor zadovoljiti.

Kot velik napredek v našem narodu moramo na vsak način zaznamovati, da se je ustanovilo društvo »Abstinent«. V nedeljo je bil ustanovni shod in takoj je pristopilo k društvu 24 abstinentov in 7 abstinentinj. Tako velikega uspeha se celo pripravljali odbor ni nadejal, ker je v svojem oklicu dejal: »Na dobro srečo pošiljamo te vrstice v svet«. »Treba nas je vsaj toliko, da si izberemo odbor«. Na ustanovnem shodu so govorili vsi govorniki silno navdušeno, kajti »Slovenec« po nosno javlja: »Snoj je izjavil, da potatane abstinent«. Jaz tega Snoja sicer ne poznam, misliti si pa moram, da mora biti grozen pijanec. Znamenit na tem shodu je bil zlasti Smolnikarjev govor; zakupnik lurske vode je zahteval za abstinate splošno in enako pivno pravico za nealkoholne pijače po

gostilnah. Ni nespametna ta ideja in Smolnikar je moral imeti gotovo tehten vzrok, da jo je izustil. Veste, gospod urednik, takole na skrivnem se čuje, da Smolnikar s svojim prestopom k društvu treznosti nekaj špekulira. Kot založnik lurske vode za kranjsko deželo bo baje v kratkem proglasil lursko vodo za edino zdravilo proti pijančevanju in ni vrag, da bi se je še parkrat toliko ne prodalo, kot se je zdaj. Smolnikar garantira za pristnost svoje (!) lurske vode, kateri ni primešane nobene opojne tekočine, tako da se še tak strasten pijanec odvadi svoje stare navade.

Gibanje »proč od alkohola« je pri klerikalcih zelo potrebno, tako potrebno kot vsakdanji kruh. Nobena druga stranka nima toliko žganjarjev in drugih pivcev kot ravno klerikalna, posebno pri nas na Kranjskem. Če bo pa novo društvo kaj doseglo pri svojih trdovratnih pijancih, ki poženo če treba zadnjo ped zemlje, le da se napolni frakelj s »ta grenkim«, je tako veliko vprašanje, da se sme nanj brez vse skrbi odgovoriti z »ne«.

Glede predsednika društva treznosti, dr. Janeza Evangelista Kreka, se delajo tuptam precej ostre opazke. Dr. Krek pa abstinenca — kdo bi se ne smejal od vsega srca! Kar se tiče njegovih deželnozbornih govorov, ka-

že dr. Krek pač, da so vsi zelo vodeni. Kar je res, je res, to se mora lojalno priznati. S tem pa še ni nikjer pribito ali zapisano, da bi moral biti dr. Krek abstinent in celo predsednik vseh slovenskih abstinentov.

Ravno porojeno društvo treznosti pa ne bo tako strogo, kot se splošno sodi. Svojim članom bo dovoljevalo gotove dispenze. Kolikorkrat bo prišel kak katoliški abstinent mimo kake klerikalne gostilne, mu bo dovoljeno, narkati se vsega, kar teče. Stroga prepoved se omejuje le na liberalne gostilne. Kdor bo liberalcu nesel kak krajcar, bo razen društvene denarne kazni imel še greh, ki bo t. l. večji, čim več bo dal liberalnemu krčmarju izkupit.

Društvo »Abstinent« so ustanovili v hotelu »Union«. Kako bridka ironija! V »Uniona« viniki kleti je tempelj pijančevanja — dr. Šusteršič bi lahko rekel, da se tu žre — a v istem posloju se ustanavlja društvo, ki družni člane, ki so najstrožje vzdržanje pijače sklenili in objubili. Če se to ne pravi najzlobnejše se norčevati iz obstoječih razmer, potem ne vem, kaj naj še imenujem trpko ironijo.

»Katholischer Schulverein, Pfarrgruppe M.-Enzersdorf« ima občni zbor 26. t. m. in priredi pri tej priliki koncert. Že kakor naslov kaže, je društvo nemško

in pričakovali bi, da pri nemškem društvu in njegovih nemških prireditvah, pa naj bode še tako katoliške, sodelujejo sami Nemei. A prebito bi se motili, če bi sodili tako. Predsednik podružnice je Jakob Pukl, o katerem je bilo doslej dosledno znano, da je slovenskega rodu! Tudi o blagajniku Hubaču bi se dalo dvomiti o njegovi pristni nemški narodnosti. A kaj še le imena pevcev in igralcev na koncertu! Tu najdemo: Vincencij Krušič sen., Ivan Pušnik, Ivan Tomaževič, Vincencij Krušič jun., Josip Zamiš, Franc Smerdu! Vincencij Krušič jun. bo pel baritonsolo »Meine Muttersprache« (najbrž je njegovo materin jezik nemški!), Ivan Tomaževič bo pa na klavirju proizvajal lastno kompozicijo »Vega-Marsch«. V celem koncertnem programu ne najdemo niti med pevci niti med igralci niti enega nemškega imena, ampak skoraj sama slovenska. Koncert Slovencev pri nemškem društvu! kdo bi se ne veselil napredka tudi v tem oziru, zlasti ke stoji društvo še pod protektoratom škofa v St. Pöltnu, dr. Johanna Küsslerja!

Na katoliškem shodu na Dunaju je dr. Luiger posebno tople pozdravil »tiste kaplane, ki jih pajoje nasprotniki za »hetzkaplane«, a jim ravno s tem izkazuje največjo čast. On ve, kako evangelijske požrtvovalnosti so zmojni

ravno ti«. Tako poroča »Slovenec« dr. Lampe, kateremu so pri tem dr. Luigerjevem govoru gotovo žarela lica čistejšega veselja nad njegovo Lampetovo izredno evangelijsko požrtvovalnostjo in si je krljavno revše potem na vsak način domisljalo, koliko časti uživa med slovenskim narodom.

»Osa« je silno pičila klerikalce. Jezni so zlasti zato, ker si sami ne morejo ustanoviti takega lista, ne zaradi gmotnih sredstev, ampak ker jim manjka v to dušnih zmognosti. Najbolj so se zgražali klerikalci nad škofovim »žnablom«, ki je tako enak onemu živega škofa Jegliča, da bolj biti ne more. In ko je škof zagledal svojo sliko v prvi »Osini« številki, se je namrdnil in njegova spodnja ustnica mu je še bolj ven stopila. Kdor ga zdaj natanko pogleda, spoznal bo, da govorim resnico.

Kakor je škofu zadnjih štirinajst dni izstopila spodnja ustnica, tako je dr. Šusteršič sklenil, da bo odslej govoril še z večjim patosom, dr. Schweitzer se pa vadi, kako bi se dalo — samo skozi nas govoriti, ker se je neki hudomušnež osmelil, ga posnemati. Dr. Schweitzer pa noče, pa bi še kdo drug tako govoril kot on.

Zdravil!

R.

razmere v Hrvatski. Vsi naši listi, ki predstavljajo narodno opozicije, so pozdravili navdušeno epohalno delo Dalmacije.

Došim nam iz Dalmacije prihajajo tako tolažilne vesti o njihovem saboru, moramo mi Hrvatje še vedno gledati revno in žalostno zasedanje našega sabora. Vidi se, kot da hočejo naši zastopniki še ta kratek čas pred volitvami dokazati vsakomur s silo, kako je že to zastopstvo staro, nezakonito in ne več za naš čas. Toda ne samo vladajoča stranka, nogo celo opozicija kaže vse znake svojega marazma. Koliko se sme dati na »opozicijo« Frankovec, veste, koliko se pa sme na nje same dati, dokazali so s svojim zavzetim štvom z madjaroni, ko so s popolno odkritostjo pokazali svojo klerikalno barvo.

Javil sem že, da se bo v tem zasedanju razpravljalo o osnovi interkonfesionalnega zakona. Pri nas so doslej slasti Srbi (tudi vladni) neprestano zahtevali, da se pri nas urade konfesionalne zadeve z zakonom Končno se je vlada odločila za to zdaj pred volitvami, da zameže srbskim volilecem oči, kako je izpolnila svoje obetanje ter ustvarila interkonfesionalni zakon.

Že naprej se je vedelo, da klerikalna Pejačevićeva vlada ne more ustvariti ničesar, kar bi bilo vsaj nekoliko svobodoumno in napredno. Ko je bila obelodanjena osnova, je to uverjenje o debelem prijateljstvu med Pejačevićem in Posilovićem zadobilo vprav zakonsko formo.

Ta naš »interkonfesionalni« zakon bo pravi škandal in sramota za 20. stoletje. Nič, čisto nič ne uveja pri nas novega, ampak edino normira že sedaj obstoječe stanje. To je prosto konfesionalni zakon, ki urejuje odnose le med priznanimi konfesijami in to samo med kristjanskimi. V večerajšnji seji saborskega odbora, kjer se je razpravljalo o tej osnovi, pokazala se je vsa mizerija naših poslancev, pa tudi zakona, ki ga ustvarjajo. Frankovec dr. M. Starčević se je postavil izključno na konfesionalno klerikalno stališče, ali ker ni mogel nič stvarnega ugovarjati, vprašal je samo, če je s tem konordat odpravljen. Madjaroni in to ravno oni, ki so se sicer dičili s svojim »liberalizmom«, kot Speves, Šilović, Eggersdorfer i. dr., zagovarjali so osnovo.

No, najbolj karakterizuje ves ta zakon izjava predstojnika Chavreka, ki je dejal, da je nadškof Posilović dal popoln in brez pogojev svoj placet temu zakonu.

To je menda dovolj!

Kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev.

II.

Belgrad, 23. nov.

(—ut.) V prvem svojem dopisu iz kongresa končal sem komaj en del poročila prvega dne kongresa, potem pa nisem več pisal, ker pri najboljši volji nisem utegnil. Ni lahka stvar sodelovati na kongresu, udeležiti se vseh drugih prireditev, ki so zvezane z njim a potem pozno v noč utrujen telesno in duševno pisati poročilo! Zato sem o toku kongresa brzojavljaj na kratko, a sedaj, ko imam zopet več časa na razpolago, hočem natančno poročati o toku razprav in o rezultatih prvega kongresa jugoslov. književnikov in časnikarjev. Da bo poročilo popolnejše, razdelim si delo in poročam danes samo o toku kongresa, a posebej se bom pečal z nekaterimi važnejšimi momenti kongresa.

Prvi svoj dopis sem končal z arheološko razpravo Bolgarja Balaševa — ne Bobševa, kakor je v brzojavu pogrešno stalo — a s tem je bila tudi končana prva seja. Istega dne (nedelja, 19. t. m.) zvečer je bil komers v »Hotel Imperialu«, na katerem so bili razen članov kongresa tudi umetniki, visokošolci in mnogo drugega odličnega občinstva. Vredno je omeniti, da je bil na komersu tudi g. Sabaine, sotrujnik pariških listov »Le Temps« in »Le Courrier Européen«, ki je radi kongresa tudi prišel v Belgrad. Njemu je nazdravil bolgarski dramatik Todorov, kar je Francozu tako ugajalo, da je ves navdušen zaklical: Vive la Yougoslavie unie! (Živela zedinjena Jugoslavija!)

Drugi dan kongresa se je popolnilo predsedništvo in sta bila izvoljena za tajnika kongresa srbski pesnik Šantić in slovenski časnikar M. Plut, a prvega dne sta bila še izvoljena dva, in sicer bolgarski dramatik Todorov in hrvatski časnikar Wilder. Predsedstvo bi se moralo konstituirati sicer že prvega dne, ali ker Šantić, ki so ga nameravali kandidirati od Srbov, ni bil prisoten, odložila se je izvolitev dveh tajnikov za drugi dan.

Referat dr. Dežmana o književnih prilikah pri Hrvatih je čital urednik »Pokreta«, gosp. Wilder, ker dr. Dežman ni prišel na kongres. Referat je bil interesanten in kratek, kar je tudi potrebno, ker preobširni referati niso priljubljeni. Se boljše je bil referat vsuščilišnega profesorja g. Pavla Popovića o sodobni srbski literaturi.

Pri popoldnjašnji seji drugega dne kongresa je čital g. Jordanov svoj referat o bolgarski literaturi, da se popravi slab vtisk, ki ga je na udeležnike kongresa napravila arheološka razprava g. Balaševa. G. Jordanov je ta slab vtisk popolnoma po-

pravil, ker je njegov referat vse zadovoljil.

Iz tega je nastala živahna debata o organizaciji jugoslov. književnikov in časnikarjev, v kateri so v glavnem sodelovali: Hrvat Gjalski, Srba dr. Skerlić in dr. Belić, Bolgar Jooov in Slovenec Plut. Gjalski je predlagal ustanovitve posebnega društva in je predložil tudi načrt pravil. Dr. Belić in dr. Skerlić ste predlagala, da se ustvari zveza že obstoječih jugoslov. književniških in časnikarskih društev.

Plut je rekel, da je to Slovincem nemogoče, ker bi »Društvo slov. književnikov in časnikarjev« moralo spreminiti svoja pravila v tem oziru, česar pa gotovo ne bi dovolila avstrijska vlada in zato predlaga, da se ne ustvari formalna zveza, nego da se društva enostavno dogovorijo, da stopijo v čem ožji medsebojni kontakt. — Definitivno sklepanje o tem vprašanju se je odložilo na drugi dan. — Plut je predlagal, da jugoslovanska književniškočasnikarska društva posredujejo pri jugoslov. gledališčih, da se v čem večji meri prikazujejo jugoslovanska dramatična dela, da se namreč v Ljubljani prikazujejo hrvatska, srbska in bolgarska v Zagrebu slovenska, srbska in bolgarska, in v Sofiji slov., hrvatska in srbska dramatična dela. Ako se to izvede, povzdignila bi se zelo jugoslov. dramatična literatura, ker bi imel vsak dramatik upanje, da se bo njegovo delo igralo v štirih velikih gledališčih, a do sedaj se je navadno igralo samo v enem. Predlog se čisto lahko izvede, ker ako se v jugoslov. gledališčih lahko igrajo nemška, francoska, italijanska itd. dela, zakaj se ne bi mogla igrati jugoslov. dela? Ta predlog je vsem članom kongresa zelo ugajal in gosp. Matavulj, predsednik »Srbskega književniškega društva« je takoj izjavil, da bo »Srbsko književniško društvo« v tem oziru posređovalo pri belgrajskem gledališču. Isto so obljubili Bolgari in Hrvati, a Plut je izjavil, da slovensko gledališče v Ljubljani že sedaj goji jugoslov. dramo in jo bo gojilo še bolj, ke sprevidi, da se tudi v Zagrebu, Belgradu in Sofiji prikazujejo slovenska dramatična dela.

S tem je bila končana tretja seja kongresa. Zvečer je bil v restavraciji »Kolarac« slovanski koncert godbe kraljeve garde. Slovenska glasbena umetnost je bila pri tem lepo uspelem koncertu zastopana z intermezzom iz Parmove opere »Ksenija«.

V torek, 21. t. m., predpoldne je bila poslednja seja kongresa in čudno: bila je najmanj obiskana. Publike — in sicer odlične publike — je bilo zelo malo, ali udeležnikov kongresa zelo malo. V predsedstvu je manjkal en predsednik (Bolgar Georgijev) in trije tajniki, tako, da sem bil jaz edini tajnik! To je nas vse, ki smo k seji prišli, zlovoljilo in zato smo tudi hitro končali. Glede organizacije jugoslov. književnikov in časnikarjev se ni sklenilo nič definitivnega, nego se je naro-

čilo, »Srbskemu književniškemu društvu«, naj pošlje vse predloge slovenskemu, hrvatskemu in bolgarskemu književniškočasnikarskemu društvu na proučevanje. Ko vsa društva pošljejo svoja mnenja, sestavi se štatut, ki se zopet pošlje vsem tem društvom, da ga akceptirajo. Glede prihodnjega kongresa se tudi ni nič odločilo, ali najbrže se bo vršil v Ljubljani. Bolgar Georgijev mi je rekel: Ako Slovenci ne morejo priti k nam, pa mi pridemo k njim v Ljubljano. Sestati se moramo enkrat!

Ob eni popoldne je bil v hotelu »Parizu« banket. Tu je bilo tudi govorov. Mene je bolela glava, ali vseeno sem pozdravil društvo v slovensko srbskem govoru, v katerem sem posebno naglasil, da se težka borba, ki jo bijejo Slovenci na vseh črtah za svoj obstanek, ne tiče samo Slovencev, nego vseh Jugoslovancev, ker Slovenci so predstraža jugoslovanstva. Te besede so vsem ugajale, in so vsi navdušeno pozdravljali Slovence. G. Ljuba Babić (Gjalski) je predlagal, da se zloži in uglasbi jugoslovanska himna, a g. Georgijev je predlagal, da se naredi jugoslovanski grb...

Jugoslov. himna bi nas sicer navduševala z njo bi se tudi demonstriralo lahko, ali, mesdames et mesieurs, združila Jugoslovance ne bo himna niti emblemi — treba je delati! V ostalem, kaj se vse ne predlaga na banketih pri vinu, posebno ako je to dobro negotinsko vino...

Zvečer je bil v gledališču »jugoslovanski večer«. O tem pošljem posebno poročilo, a danes pripomnim toliko, da se je najbolje igralo v slovenskem komadu »Ljubezen« Zofke Kveder-Jelovškove. V tem težkem komadu so bile vloge zelo srečno razdeljene, kar je doprineslo popolni uspeh te lepe enodejanske.

Kongres je torej končan. Udeležniki so se razšli, eni na Bolgarsko, drugi na Hrvatsko, v Dalmacijo itd. — samo slovenski delegat ostane še nadalje v Belgradu in ako se »Slovenec« dopisnik Dušan Šijački na glavo postavi od jeze, da ima »Slov. Narod« tudi svojega dopisnika v Belgradu in ne samo »Slovenec«.

O kongresu bom — kakor sem rekel — še pisal. Do sedaj sem samo v glavnih potezih opisal njegovo zborovanje.

Deželni zbori.

Gradec, 24. novembra. V večerajšnji dopoldnanski seji se je sklenilo zvišanje naklade na pivo od 1 K 70 h na 2 K. — Konjiškemu okraju se je odpisalo 7041 K zamudnih obresti od dolge, ki se ga je okraj najel pri deželnem železniškem fondu za napravo železnice. Potem se je razpravljalo o raznih železniških projektih, posebno o zgradbi železnice Maribor-Zeleni travnik.

V večerni seji se je razpravljalo o poročilu političnega oddelka glede spremembe dež. volil. reda

in deželnozbornskega reda. Namestništvu se je naročilo, da takoj prikrbi potrebni statistični material.

Glede predloga posl. Schacherla in Resla, naj bi se spreminile razne odločbe občinskega volilnega reda, se je naročilo deželnemu odboru, da nadaljuje poizvedovanja ter predloži že v prihodnjem zasedanju načrt novega občinskega volilnega reda. Klerikalni poslanci so zahtevali, naj se takoj uvede tajna volilna pravica. Za ta predlog pa ni razen klerikalcev nihče glasoval. — Cesta Celje-Smarje-Rogatec se opusti kot okrajna cesta I. razreda ter se uvrsti med ceste II. razreda, zato pa se cesta Maribor-Ptuj-Završ uvrsti med ceste I. razreda.

Celovec, 24. novembra. Glede predloga poslanca Kotza za starostno preskrbo se je sklenilo naročiti deželnemu odboru, naj prouči in preračuna, koliko bi bilo treba plačevati vsakemu moškemu pričenši z 18. letom letnega prispevka, da bi dobil 60 let star 2 K zavarovalnine na dsn. — Ravno tako se je naročilo deželnemu odboru, naj ukrene vse potrebno, da se uvede za deželne uradnike in sluga taka pokojnina, kakor jo imajo državni uradniki in tudi preskrbovalnine za njih vdove in sirote naj bodo slične. V ta namen se naj ustanovi pokojninski sklad. — Posl. dr. Steinwender je poročal o obdačanju lovske pravice, in sicer povprečno po 5 K od vsake 50 hs. Tozadevnj zakonski načrt je bil sprejet. — Nadalje se je naročilo deželnemu odboru, naj izposluje zakon, da bo obisk kmetijskih tečajev, oziroma šol pod gotovimi pogoji obvezen. — Glede predloga poslanca Ghona zaradi premembe občinskega reda in volilnega reda se je naročilo deželnemu odboru, da o tem poroča v prihodnjem zasedanju. Deželni zbor je rešil še nekatere nujne zadeve, nakar je bilo zasedanje zaključeno.

Dunaj, 24. nov. Posl. Sturm je zahteval, naj deželna vlada strogo pazi na ruske begune, posebno ž. da, ki prihajajo brez potnih dokumentov v Avstrijo ter jih naj takoj iztira nazaj. (Lepa krščanska usmiljenost!)

Lvov, 24. novembra. Gališki deželni zbor se je bavił danes z volilno reformo. Večina je predlagala resolucijo, v kateri se izreka deželni zbor, naj se dosedanje zastopstvo po kurijah obdrži; ako se volilna pravica razširi, ne sme nastati majoriziranje višje obdačenih inteligentnejših slojev. — Iz socialno-demokratskih poslancev obstoječa manjšina je vložila protipredlog, naj se deželnozbornski volilni red tako spremeni, da bo imel dež.

Dalje v prilogi.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Dalje.)

»Veruj mi, Oton Vipavski,« je na daljeval Juri, »da nisem kar nič ponosen na svojo bistroumnost. Morda je bil samo slučaj, da sem spoznal nevarnost, ki preti našim deželam in našim fevdom od cerkvene strani. Ali kakor me je v Čedadu osupnila tvoja kratkovidnost, kakor sem se takrat čudil, da nisi uvideval, kar sem povedal, tako me je danes osupnila tvoja velika žalost zaradi te nevarnosti.«

»Žalosten sem, Juri, da šele zdaj spoznavam pretečo nevarnost, ko se je odločitev tako zelo približala. Žalosten sem, ali ne obupavam, kajti zanašam se — nate.«

»Name? Doslej sem bil po vašem postopanju prišiljen misliti, da me sovražite iz vse duše.«

»Res je tako, ali veruj mi, Juri, le okoliščine so tega krive in nesrečne okoliščine so me primorale, postopati sovražno proti tebi.«

Žalost Otona Vipavskega je bila tako istinita, tako globoka, da se Juri ni mogel odločiti za primeren odgovor.

Lahko bi mu bil dokazal, da ni govoril popolne resnice, tudi bi mu bil lahko dokazal nad vse sovražne naklepe, ki jih je Oton gojil proti njemu iz dobičkazelnosti, ali premagoval se je, kajti dozdevalo se mu je, da bi bili neplemenito, če bi sedaj nasprotniku kaj očital, ko uvideva in priznava svoje napake in svoje grehe.

»Modro in preudarno se pripravljaj na odločilno borbo,« je po kratkem molku povzel Oton Vipavski. »Skrbno si utrdil najvažnejše postojanke na Devinskem in tudi svoje gradove; dobro si jih preskrbel z živili in z orožjem in lahko se bodo krepko zoperstavljali sovražnikom v navalom; toda... nekaj...«

»Kaj misliš reči?« je zvedavo vprašal Juri, ki nikakor ni umel, kaj da pravzaprav namerava Oton.

»Ne zameri, Juri...« je odgovoril Oton, »ali znan mi je, da ti primanjkuje denarja. Kar si imel, si vse porabil za vojne priprave in zdaj je tvoja blagajna prazna.«

Juri se je ponosno vzravnaval in je z ostrim poudarkom rekel:

»Denarja imam, kolikor ga rabim, več kakor ti, Oton Vipavski, in, kar je važno, pridobljen je poštenim potom.«

Oton se je nasmehnil in se ni zmenil za žaljivo opazko devinskega vladarja.

»Ne, Juri, denarja nimaš dovolj; primanjkuje ti ga. Komoljeva četa že celih osem dni ni dobila obljubljenega plačila; ljudje so že novoljni in Komolja, ki ti je po obrazu in po značaju tako čudovito podoben, jih kroti le z največjo težavo. Vsi ti pobegnejo, če jih ne boš točno plačeval, kakor je domenjeno.«

»Če mi je zmanjkalo denarja, si ga preskrbim,« je kratko odgovoril Juri.

»Ne bodi jezen, Juri; glej, le malo dni še imaš in začne se boj na življenje in na smrt. V teh dneh moraš imeti denarja, dovolj denarja, sicer je največja nesreča neizogibna.«

»To je v božjih rokah; svoje zlato sem razdal in porabil, zdaj, če ne bo dobili denarja, bom moral pač preliti svojo kri.«

»To je blaznost, Juri. Kaj nimaš nobenega prijatelja, ki bi ti pomagal z denarjem.«

»Moji prijatelji imajo ostre meče in zvesta srca, denarja pa nimajo,« je rekel Juri.

»Dvatisoč srebrnikov ti je nujno treba, da bi se mogel vzdržati vsaj dva meseca. V dveh mesecih se razgubi velik del sovražne armade, ker bodo obljubljeni odpustki pridobljeni in poropane, kar se je dalo dobiti. V dveh mesecih bi si ti potem že kako pomagal ali dotlej... dotlej moraš sam voditi boj, kajti — jaz —«

Oton Vipavski je umolknil, tako ga je preplašil srepi pogled devinskega vladarja. Juri je pogledal Otona, kakor bi hotel videti na dno njegove duše in uganiti njegove najskrivnejše namene. Spoznal je, da mu hoče Oton pomagati, ali tako, da bi tega nihče ne vedel in ne mogel sumiti, tako da bi niti Juri sam tega ne mogel trditi.

»Dvatisoč srebrnikov — to bi bila zame jako lepa pomoč,« je po kratkem molku menil Juri. Ali kdo naj mi jih posodi, kdo ima še toliko zaupanja v mojo prihodnost?«

»Zaupaj sam v sebe, Juri,« je vzkliknil Oton Vipavski. Potem je prijel Jurja za roko in ga peljal v temni kraj ognjišča, kjer je stala srednje velika skrinja. »Tu v tej skrinji je dvatisoč srebrnikov. Ali imaš človeka, ki je toliko zanesljiv, da bi ga poslal po to skrinjo.«

»Da! Komoljo imam.«

»Prav! Naj pride Komolja ob 11. uri ponoči. Vse preskrbim, da ga nihče ne bo mogel videti. Tu imaš ključ do vrat. V hiši ne bo nikogar in lahko bo odnesel skrinjo.«

»Ali — to bi bila nekaka tatvina, vsaj izgledalo bi tako.«

»Saj vendar ne boš zahteval, naj ti moji služabniki pri belem dnevu prineso ta denar in ti ga slovesno izroče.« Oton Vipavski je bil razburjen in je začel nemirno hoditi po sobi.

»Tega ne zahtevam. Toda, če imaš res dober namen, naj prinese tvoji služabniki skrinjo v Komen.«

»To ni mogoče, Juri, zaradi moje varnosti to ni mogoče.«

»Meni pa zaradi moje časti ni mogoče poslati Komolja po ta denar.«

»Juri — bodi pameten. Lej, jaz nimam nikogar, ki bi mu mogel zaupati. Moji služabniki so vsi voluhi mojih takimenovalnih zaveznikov in moji prijatelji nimajo drugega namena, kakor da me spravijo ob gospodstvo in ob imetje. Zato te prosim, Juri, stori tako, kakor sem rekel, zaradi sebe in zaradi mene in zaradi domovine.«

(Dalje prih.)

zbor v bodoče 208 poslancev; uvede se naj tudi splošna kurija s 24 poslanci.

Dunaj, 24. novembra. Deželni zbor je dognal deželni proračun, na kar se je zasedanje zaključilo.

Baron Gautsch o volilni reformi.

Dunaj, 24. novembra. Deputaciji moravskih deželnih poslancev je rekel baron Gautsch glede volilne reforme, kakršno je sprejel moravski deželni zbor: »V deželnih zbora ne bo mogoče ostati pri sistemu kurij; ako se uvede v državni zbor splošna volilna pravica, potem se bodo morale tudi v deželnih zbora izvršiti temeljite volilne reforme.«

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 24. novembra. V komitatu palači v Budapešti je bilo danes pravo obleganje. Novi veliki župan grof Lassberg, ki je prišel v spremstvu orožnikov, da odstavi upornega višjega notarja Kasekaša je bil v resni nevarnosti, ker je navalila množica v palačo ter ga hotela linčati. Prihiti so morali orožniki, ki so z bajoneti prepodili množico. Tudi policaji so držali pred seboj revolverje z napetimi petlini. Več oseb je bilo aretovanih. Batiše je, ako se taki odpori poostre, da bo kmalu tekla kri. Vsi komitatni uradniki so odpovedali novemu velikemu županu pokorščino ter štrajkajo. — Nekatera notarska društva so se sklenila, da istotako začno štrajkati, ako bi bil kateri član odstavljen zaradi pasivne rezistence.

Konflikt s Turčijo.

Pariz, 24. novembra. Avstro-Ogrska je sprožila misel, naj bi vse velesile izdale skupno noto, da se balkanskim državam pokaže, naj akcije velesil proti Turčiji ne smatrajo za pri liko, motiti mirna Balkanu. Ta izjava naj uveri Turčijo o lojalnih namelih Evrope.

Carigrad, 24. novembra. Utrdbe ob Dardanelah so dobile pomnoženo posadko ter imajo nove Kruppove topove.

Sultan je prepričan, da združene velesile ne morejo zapleniti carinskih dohodkov otoka Mtilene, ker si je dal na ta račun od otomanske banke izplačati 57000 funtov pred-uje.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 24. novembra. Med vojaštvom se še vedno širi uporni duh. V Grodnou se je cela topniška brigada uprla svojim predstojnikom. Na mnogih krajih se branijo rekrutje prišli carju zvestobo.

Blizu Astrahana so uporni kmetje ustavili vlak ter vse potnike oropali.

Zveza tiskarjev in družba cestnih železnic sta sklenili, svojim uslužbenecem izplačevati redno plačo, ako tudi štrajkajo iz političnih vzrokov.

Ustava na Kitajskem.

London, 24. novembra. Vsi kitajski poslanci so se zedinili, da se skupno obrnejo do svojega vladarja s prošnjo, naj slovesno obljubi, da se najpozneje v petih letih uvede za Kitajsko ustava.

Deželni zbor kranjski.

XII. seja, dne 24. novembra 1905.

O prošnji pomožnega društva za bolne na pljučih je poročal Pogačnik.

Sklenilo se je: Podružnici kranjski pomožnega društva za bolne na pljučih dovoliti podpore za leto 1905 1500 K. Prošnja Josipa Pavlina iz St. Ruperta, tehnika v Pragi, za podporo v nadaljevanje svojih študij se je odstopila v primerno uvaževanje deželnemu odboru.

Na prošnjo županstva Rateče za podporo pogorelem se je po poročilu Pogačnikovem sklenilo dovoliti 10.000 K podpore.

O prošnji obč. predstojništva občine St. Peter na Krasu glede podpore za zgradbo in preložitve obč. in gozdne cestne iz Trnja na Javornik je poročal Žitnik. Sklep:

Vaščani iz Petra, Trnja, Petelinja, Palčja, Radobove vasi, Klenika, Hraštja in Sele, vse v občini St. Peter, poseknejo gozde na Javorniku in deloma tudi gorske senožeti, skupaj okoli 2738 ha.

V te gozde je vodila iz Trnja na Javornik strma, slaba in nevarna gozdna pot. Povodim nadrobne razdelitve ekvivalentnih gozdov je zastop občine St. Peter v seji dne 18. prosinca 1900 sklenil, naj se navedena pot preloži in razširi tako, da jo bode mogoče podaljšati do Loža in uporabljati kot okrajno, oziroma deželno cesto. Troške za napravo te ceste je prevzela občina in jih porazdelila med posamezne posestnike po razmerju zemljišč.

Občina je to delo izvršila. Zgradila je vseskozi 5 metrov široko in jako zložno cesto na Javornik do gozdov kneza Windischgratza in šest dovoznih potov iz gozdov. Glavna cesta je dolga 11.366,20 m, dovorna pota 3136 m. Vsi stroški so znašali po kolavdacijskem zapisniku 37.953,42 K, torej v primeri s proračunom v znesku 26.900 K več 11.053,42 K.

Z ozirom na to, da je prebivalstvo vsled vednih elementarnih nezdov in slabih letin jako ubožno, da je poljedelko ministrstvo dovolilo za zgradbo te ceste 4000 K drž. podpore iz melioracijskega zaklada, okrajni cestni odbor postojnski pa tudi 4000 K in da bode cesta, ko se še podaljša v loško, od nosno v cerkniško dolino, velikega narodno-gospodarskega pomena, predlaga št. odsek: 1. Za napravo 11.366,10 m dolge ceste iz Trnja na Javornik se občini St. Peter na Krasu dovoli deželni prispevek v znesku 5000 K, ki naj ga deželni odbor izplača v dveh letnih obrokih, in sicer 1. 1906 in 1907. 2. Deželnemu odboru se naroča, da deželni urad izdelava načrt za napajališče na sedlu Javornika in izposluje običajno državno podpora. 3. Deželnemu odboru se naroča, da potrebno ukrene glede nadaljevanja te ceste v loško, odnosno cerkniško dolino in svojčasno predloži dežel. zboru načrt zakona za uvrstitev te ceste med dežel. ceste. 4. Dokler ni dograjena vsa cesta in uvrščena med deželne ceste, se deželni odbor pooblašča, da po potrebi dovoljuje udeležencem iz občine St. Peter primerno podporo za vzdrževanje že narejene ceste.

Poslanec Arko je pojasnjeval slabe ceste razmere v nekaterih krajih na Notranjskem, se pritoževal, da se od strani dežel. oblastev delajo večkrat težave in prošil dežel. predsednika, naj agrarna oblast uvažuje želje in potrebe prebivalstva.

Salezijancem na Rakovniku se je po poročilu posl. Pogačnika dovolilo večje zneske in priznalo učitelju neke prejemke.

Po poročilu dr. Schöppla se je prošnja dr. Šmida za stalno nameščenje kot muzejski kustos odstopila dežel. odboru v poročanje z dostavkom, da nemudoma začne skrbeti za uresničenje 1. 1894. za reorganizacijo dežel. muzeja sklenjenega programa.

Gospodarskemu odboru v St. Petru na Notranjskem so se dovolili v povračilo 1353 K 63 h štiriletni enaki obroki pričenši s 1. januarjem 1906. Poroč. Pogačnik

O nujnem predlogu poslanca Božiča in tovarišev v zadevi brezobrestnega posojila v pokritje stroškov za zgradbo novega šolskega poslopja v občini Vrhopolje pri Vipavi je poročal Hribar. Sklenilo se je pooblastiti dežel. odbor, da po načelih dosedaj običajnih preiskuje in rešuje prošnje za podporo novih šolskih stavb. V ta namen se mu dovoli kredita do 12.000 K za leto 1906.

S tem sta rešeni tudi prošnji županstva v Dolnji vasi pri Senožehah in v Trnju na Pivki ter v Harijah in vse, kar jih je še bilo enakih vložnih. O nujnem predlogu poslanca Ivana Hribarja in tovarišev o zadevi oprostitve deželnih naklad onih poslopij, ki so trpela po potresu leta 1895. je poročal dr. Tavčar.

Sklep: Deželnih naklad se oproste vsa ona poslopja in na isto dobo, katera in kakor so oproščena v smislu zakonov z dne 23. junija 1895, drž. zak. št. 88, z dne 24. junija 1900, drž. zak. št. 100 in z dne 23. maja 1905, drž. zak. št. 89, od hišno-najemniškega in hišno-razrednega davka.

Povše je pojasnil, da se je v ljubljanski okolici izterjala taka doklada in je predlagal, na se onim posestnikom ki so doklade vplačali, vrnejo dotične vsote. Sprejeto.

O nujnem predlogu poslanca Hribarja in tovarišev glede podpor konsozorcijem za napravo raznih železničnih generalnih projektov in o prošnji konsozorcija za belokranjsko železnico za prispevek je poročal dr. Tavčar in je predlagal po naročilu odsekov, naj se vsa stvar odstopi deželnemu odboru.

Župan Hribar je predlagal, naj se dežel. odbor pooblasti, da za konsozorciju za belokranjsko železnico podpora. Železniški minister je že naznanil konsozorciju, da mu dovoli drž. podporo, če jo dovoli tudi dežela.

Dr. Šusteršič izjavi, da klerikali ne bodo dopustili, da bi se o tem predlogu sklepalo. Kričaje se očita Hribarju neloyalnost in protestuje proti njegovemu predlogu. Hribar je sam v konsorciju in zahteva denar zase.

Župan Hribar pravi, da je odsek sklenil to, kar je predlagal dr. Tavčar. Jaz sem član konsozorcija le iz namena, da se pospeši železnica. Imam pravico predlagati kaj samostalnega. Umaknem svoj predlog, ker groze klerikali z obstrukcijo. Meni očitati sebične namene, je nehonetno. Jaz ne zahtevam podpore zase, nego za konsozorcij, za delo, za katero je minister že obljubil drž. podporo. To so klerikali snedli. (Burni klici: Sram jih bodi.) Šusteršič nasprotuje, ker je član konsozorcija, ki bi sam rad dobil podporo.

Sprejet je bil predlog odsekov. O samostalnem predlogu poslanca dr. Ferjančiča in tovarišev za zgradbo ceste skozi Črno v kamniškem okraju do štajerske meje, je poročal Mejač.

Sklep: Deželnemu odboru se naroča, da zaradi zgradbe ceste skozi Črno do kranjsko-štajerske meje v namen zveze skozi Lučensko dolino do Luč zaukaže poizvedbe; da stopi v dotiko s štajerskim deželnim odborom radi nadaljevanja te ceste na štajerskih tleh in z interesi osebite grajščino gornje-graško in c. kr. vlado radi prispevkov in da po izvršenih poizvedbah poroča deželnemu zboru in radi zgradbe stavi primerne predloge.

O uvrstitvi okrajnocestne proge od Železnikov do Podrošta in pa o prevzetju in uvrstitvi nove ceste od Podrošta do Petrovega brda na deželni meji med deželne ceste je poročal Demšar.

Sklep: I. preko predlogov deželnega odbora, naj se uvrsti okrajnocestna proga od Železnikov do Podrošta med deželne ceste in naj se prevzame nova cesta od Podrošta do Petrovega brda med deželne ceste, se preidi na dnevni red; II. deželnemu odboru se naroča, da ne izplača prej še ne izplačane od deželnega zbora dovoljene vsote za imenovano cesto, dokler se temeljito ne popravi, o čemer pa naj deželni odbor poroča deželnemu zboru.

O nujnem predlogu Vilj. Pfeiferja in tovarišev o belokranjski železnici je poročal dr. Krek.

Sklep: Deželnemu odboru se naroča, da glede podaljšanja dolenske železnice preko Belokrajine stopi v dogovor s c. kr. osrednjo vlado v ta namen, da se pripravijo tehniške in finančne podlage, ki omogočijo zgradbo belokranjske železnice.

O uvrstitvi okrajne ceste Črnomelj-Metlika med deželne ceste je poročal dr. Krek.

Sklenilo se je: V cestnih okrajih Metlika in Črnomelj se nabajajoča, v zakonu za uvrstitev cest z dne 2. aprila 1866, dežel. zak. št. 6, pod točko 57 navedena, iz Metlike v Črnomelj držača okrajna cesta se uvrsti med deželne ceste.

Pfeifer je »podpiral« predlog, dasi je vedel, da bo sprejet. Rekel je: »Ena se meni je želja spolnila, da se cesta metliška z deželno spoji.«

O samostalnem predlogu dr. Majarona in tovarišev o davčnih in pristojbinih oprostitvah za industrijska podjetja je poročal dr. Krek.

Sklep: C. kr. vlada se naprosi, naj brez odloga izposluje, da se one davčne in pristojbinske oprostitve, ki veljajo za nova industrijska podjetja v Trstu in katastralni občini Milje po podaljšnem zakonu due 10. avgusta 1895, št. 131 drž. zak., raztegnejo tudi na celo kranjsko deželo.

Posl. Luckmann je pozdravil predlog in poudarjal, da je razvoj industrije nujno potreben za deželo, da pa so se mu delale ovire. Zlasti krivično je, da se akcijskim družbam še plačani davek vračuna med čisti dobiček, tako da morajo od plačanega davka še posebej plačati davek. Tudi doklade so neznosne.

O samostojnem predlogu Ivana Hribarja, Petra Grassellija in tovarišev o ustanovitvi vsenčilišča v Ljubljani je poročal dr. Krek.

Sklenilo se je: 1. C. kr. osrednja vlada se glede na sklepe deželnega zbora kranjskega v sejah dne 28. februarja in 28. decembra 1898 nujno pozivila, da pospeši vse predpriprave za ustanovitev vsenčilišča z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto v Ljubljani in da kar najprej mogoče pri državnem zboru izposluje ustanovitev takega vsenčilišča. 2. Izvoli se pod predvoditeljstvom deželnega glavarja odposlanstvo še dveh članov deželnega zbora v ta namen, da zaprosi avdienco pri Njegovem Veličastvu cesarju ter ob vzožju Najvišjega prestola izroči najvdanejšo prošnjo za ustanovitev vsenčilišča v Ljubljani. 3. Izvolijo naj se iz deželnega zbora trije člani v ta namen, da stopijo v stalen vsenčiliški odbor, v katerem naj bodo z enakim številom odposlancev zastopani: občinski svet ljubljanski, »Matica Slovenska«, društvo »Pravnik« in profesorski zbor knezofskijskega semenišča v Ljubljani.

Ta odbor naj stopi na primeren način v dotiko tudi z zastopniki slovenske akademije mladine na dunajskem, graškem in praškem vsenčilišču. 4. Dovolji se iz deželnega zaklada vsoto 3000 kron, ki naj se izplača navedenemu vsenčiliškemu odboru v ta namen, da razpiše darila po 1000 kron za troje najboljših znanstvenih spisov, katerih eden naj bode pravoslovne, drugi modroslovne, tretji pa bogoslovne vsebine in katerih vsak obsegaj najmanj pet tiskanih pol. Ta vsota izplača se pa temu odboru le tedaj, če se zaveže poskrbeti za to, da oni spisi, katerim prisodi darila, izidejo v tisku.

Grof Barbo se je skliceval na seje 1. 1898. in dejal, da stoji njegova stranka na stališču, ki ga je takrat zavzela in bo glasovala za predlog. Hribar je na nas apeliral, češ, da bo slovensko vsenčilišče močan jez proti germanizaciji, kar bo le na korist Avstrije. Hribarjeve besede obsegajo sumničenje Nemcev, ki je neutemeljeno. Radikalizma, ki sega čez interese države, je povsod dobiti, ali nepravilno je, če se za nazore posameznikov delajo odgovorni celi narodi. Mi smo za narodnostni mir in se resno trudimo za deželo. Jaz sem 1. 1898. rekel: »Mi bomo in smo zastopali pravice Nemcev, pa nismo sovražniki Slovencev in jim želimo mirnega razvoja.«

Župan Hribar je dejal, da najboljši odgovor na njegov apel je izjava grofa Barba, da bodo Nemci glasovali za predlog.

Dr. Šusteršič je dejal, da je izjava grofa Barbale bolj teoretičnega pomena. Prej so glasovali proti takim predlogom. V drž. zboru se je baron Schwegel dvignil proti predlogu glede vsenčilišča. Govornik je dolžil veleposelnike, da igrayo dvojno vlogo, eno na Dunaju, kjer kažejo sovražstvo proti slovanstvu, drugo v Ljubljani, kjer hočejo pomiriti javno mnenje. Mi moramo zapustiti stališče, da naj bo vsenčilišče dvojezično. Tudi jaz sem stal na tem stališču, ker sem zaupal veleposelnikom. Ti pa nas ne bodo nikdar podpirali. Zato nisem več za nemško-slovensko vsenčilišče, nego za čisto jugoslovansko univerzo. Na tem stališču bomo odsej stali. Dvojezična univerza bi se lahko prelevila v čisto nemško. Utraktivne univerze se niso obnesle. Če se bomo bojevali za svoj ideal, ga bomo tudi dosegli.

Grof Barbo je ogorčeno zavračal Šusteršičeve dolžitve. Nima vzroka igrati dvojne vloge. V drž. zboru se je govorilo ne o dvojezičnem vsenčilišču, kakor je v smislu deželnozbornih sklepov nego o slovenskem vsenčilišču. Tudi se tam ni šlo zoper vsenčilišče nego zoper nujnost takega predloga. Mi smo bili proti vsem nujnim predlogom. Sicer pa se ne spominjam kako sem v drž. zboru glasoval. Kar Šusteršič danes zahteva, jugoslovansko vsenčilišče, je najboljši sredstvo, da se vsenčiliška akcija pokoplje.

Dr. Šusteršič pravi, da vsenčiliški predlog v drž. zboru ni bil obstrukcijonističen, naker je grof Barbo odgovoril, da je brezpomembno, če je bil obstrukcijonističen; kot nujen je bil vložiti in če se je proti njemu glasovalo, se je zgodilo radi nujnosti in ker je bilo zapuščeno stališče dežel. zbora.

Ko je se Dr. Krek na kratko priporočil odsekov predlog, se je začela specialna debata.

Dr. Schweitzer je predlagal naj se da tudi Leonovi družbi zastopstvo v vsenčiliškem odboru, dr. Krek je to podpiral in celo ta predlog je obveljal.

O nujnem predlogu poslanca Peyšeta proti uvozu prašičev iz Italije, proti odpravi mejne zaprtine proti uvozu živine iz Rusije in balkanskih držav, ter za državno podporo v prospeh živinoreje, je poročal Mejač.

Sklenilo se je: I. Odredba državne vlade, ki dopušča, da prihaja iz Italije, ki je okužena s prašičjo kugo, v našo državo uvoz prašičev, je naši prašičereji silno kvarna. Zato zahtevamo, da se temu uvozu zopet zapro naše meje. II. Deželni zbor nujno prosi, da se pod nikakimi pogoji ne odpravi dosedanja mejna zaprtina proti živini iz Rusije in balkanskih držav, ter da državna vlada skrbno čiti pri sklanjanju trgovskih pogodb našo živinorejo, to najvažnejšo panogo našega kmetijskega gospodarstva. III. Državna vlada se prosi, da z zdanimi državnimi podporami pospešuje razvoj in napredek vseh vrst naše živinoreje tako da bo domača živinoreja kar najbolje zmogla oskrbovati ves domači trg in tudi še znaten del razpolagati za izvoz.

S tem je bila rešena tudi peticija mesarske zadruge v Ljubljani.

O samostojnem predlogu Ivana Božiča in tovarišev v zadevi uravnave vipavskih voda je poročal Fr. Arko.

Sklenilo se je: Deželnemu odboru se naroča, da nemudoma poskrbi za popolnitev že izgotovljenih načrtov za uravnavo vipavskih voda, ter zanesljivo že v prihodnjem zasedanju predloži deželnemu zboru zakonski načrt v končno sklepanje.

O prošnji zastopa zdravstvenega okrožja postojnskega, da naj bi de-

želni zbor pooblastil deželni odbor izposlovati od visoke c. kr. deželne vlade kranjske okrožni bolnici v Postojni pravico javnosti, je poročal Fr. Arko.

Zastop zdravstvenega okrožja zgradil si je 1. 1898. popolno novo bolnico za infekciozne bolezni. Poslopje je bilo za take namene preveliko in stalo je več let prazno. Zastop je glede na to in ustrezaje potrebam okrožja sklenil, urediti to poslopje kot okrožno javno bolnico.

K zgradbi, ki je stala z opravo in instrumentarijem vred okroglo 50000 K. je svoečasno prispeval deželni odbor 2000 K in trg postojnski 2000 K in tudi stavbni prostor, vreden 1000 K. Ostala potrebščina se je pokrila s naklado na vse neposredne davke v postojnskem sodnem okraju.

Poslopje je z vsem potrebnim preskrbljeno in moderno opravljeno. V savodu je v vseh oddelkih vodovod in električna razsvetljava. Tri usmiljenke, ena dekla in en strežaj skrbje za postrežbo.

Bolnica ima sedaj le 12 postelj in to je dosedaj zadostovalo, ker se je v bolnico sprejemalo le take bolnike, ki so bolniške stroške sami plačevali, ali da so bili člani bolniške blaginje, ali posl. Vse druge bolnike je moral zastop odklanjati, ako se ni hotel izpostavljati nevarnosti, da bi zabredel v nepotrebne dolgove in tako povzročil zdravstvenemu okrožju velika bremena.

Znano je, da so vsled tega najbolj prizadeti oni bolniki, ki sami ne morejo plačevati bolniških stroškov, ker bi se, ako bi bolnica imela pravico javnosti, lahko zdravili v okrožni bolnici v Postojni. Prisadete so pa tudi občine postojnskega in sosenčnega okraja, ki morajo take bolnike pošiljati v deželno bolnico v Ljubljani.

Sklenilo se je pooblastiti deželni odbor, da izposluje od c. kr. deželne vlade kranjske okrožni bolnici v Postojni pravico javnosti.

Prošnja županstva Budanje, Plavnina in Šturje za uvrstitev občinske poti »Cegence« med okrajne ceste se je odstopila deželnemu odboru z naročilom, da zasliši o tem okrajni cestni odbor vipavski in v prihodnjem zasedanju deželnega zbora o poizvedbah poroča. Poročevalec Fr. Arko.

O prošnji posestnikov iz vasi Mavrniki, Suhi dol, Lučne, Žirovski vrh in Podlese občine Žir v zadevi neke ceste je poročal Fr. Arko. Sklep: Deželnemu odboru se naroča, da zasliši v tej zadevi okrajni cestni odbor idrijski in da odpošlje na lice mesta deželnega tehnika, ki naj se o stvari natančno informira. V prihodnjem zasedanju naj o stvari poroča deželnemu zboru.

O prošnji gospodarskega odbora v Rakitniku, občine Slavnica, da naj bi se odposlal deželni tehnik, ki bi napravil potrebni načrt za vaški vodovod in v to svrhu pregledal dotični studenec in izvršil vse potrebne poizvedbe, je poročal Fr. Arko. Sklep:

Deželnemu odboru se naroča, da takoj, ko nastopi za preiskovanje studencev primeren čas, odpošlje deželnega tehnika na lice mesta, ki naj se natančno pouči o množini in kakovosti vode in legi dotičnega studenca, in ako so dani pogoji za napravo vodovoda, naj deželni stavbni urad do prihodnjega zasedanja napravi potrebni vodovodni načrt in stroškovnik, in o celi zadevi naj deželni odbor poroča v prihodnjem zasedanju deželnega zbora.

O samostalnem predlogu posl. Ivana Božiča in tovarišev, zadevajoč prosto kuhanje žganja iz figove drozge je poročal Fr. Arko. Sklep:

C. kr. vlada se pozivlje, razveljaviti ukaz c. kr. finančnega ministrstva z dne 21. avgusta 1905, št. 56658, izdan dogovorno s kralj. ogrskim finančnim ministrom, s katerim se kmetovalcem zabranjuje kuhanje figovega žganja iz doma pridelanih fig.

Dnevni red je bil s tem rešen. Dežel. predsednik Schwarz je nato naznanil cesarski sklep, da je zasedanje dežel. zbora odloženo, naker je dežel. glavar ob 4 popoldne zaključil sejo.

Oženjenim 25 %, ne-oženjenim — knof.

„Moj sin potrpi — nihče drugi kot Šusteršič vam bo pomagal.“

Ko sem obiskal letošnjo poletja svoj rojstni kraj, sva diskurirala z očetom kakor navadno tudi o naši kranjski politiki. Govoril sem mu o učiteljski mizeriji, o »polomljenih kosteh« itd. ter mu skušal dokazati, kako velikega sovražnika ima napredno učitelstvo, in če je še tako delavno — v kranjski katoliško narodni stranki. In na obrazu sem mu bral tiho žalost.

Priznal je bedo, v kateri se nahaja učitelstvo, priznal, da je potreba hitre

pomoči in vzkliknil je: „Moj sin, po trpi, nihče drugi kot Šusteršič vam bo pomagal!“

Prišel sem zopet v Črni vrh, da nastopim drugoletno službovanje v imenovanem kraju. Ker sem že poznal natančno občino, zastavil sem drugo pot do cilja — spremenil sem politično ozračje v defenzivo. Nekaterim črnovrškim, pa tudi nekaterim vipavskim „delavcem“ liberalcem je bil moj drugačen nastop zadostno zagotovilo, da sem spremenil, kakor kameleon svojo barvo in razglasili so v svoji preveliki ljubezni do mene, da sem slekel liberalni plašč in se prelevil čez noč takole v precejšnjo klerikalno zverino.

No, jaz ne bom nikogar vprašal, kako naj delujem za stranko, najmanj seveda takih, ki imajo polna u ta besed, v resnici pa mirno gledajo pri polnih kozarcih, kako pada občina za občino v klerikalne roke. Ti poslednji naj torej prištevajo mojim intimnim prijateljem še kar naprej — grozovito klerikalno pošast.

Z veliko nestrpnostjo je pričakoval učiteljsko sestanko deželnega zbora, vsako je bil prepričan, da prinese to zasedanje vsemu bednemu učiteljsstvu vsaj prvo pomoč — in obče pomirjenje.

A danes, ko nam je znan nad vse čudni sklep s katerim so gospodje poslanci le oženjenim kolegom priskočili na pomoč, mora pač vsakemu samcu — učitelju in učiteljici, obojih je mnogo — zavreti kri, vsaj vidi, da se pridnost v šolskem delovanju resnično ne priznava, da se dandanes ne plačuje delavca po vrednosti dela, temveč — vse drugače.

Iskreno privoščimo 25% prihodnjak oženjenemu učiteljsstvu, potrebni so ga, dodati bi se moralo še več, mnogo več, da bi se ne bilo v obraz državnim zakonom. Pomisliti pa je, da zahteva § 55. primernih dohodkov vsakemu učitelju, zakaj bi se delala izjema?

Na dvorazrednici je 100 otrok. Poučuje učitelj — učiteljica je njegova soproga, brez otrok sta, sedaj dobita še 25% povška. Tema dvema je pač zelo pomagano. Pa primerjajmo to družino s samcem, kateremu Šusteršič ne privoščiti niti 10%, kakor znano.

Službuje kot provizorični šolski voditelj na dvorazrednici v Črnem vrhu, ki ima letos nad 400 šolobveznih in nad 300 šolobiskujočih otrok. Iste dolžnosti in tudi tako velike skrbi imam kot moj definitivno nastavljeni oženjeni kolega, ravnotako me disciplinirajo, morda še prej in bolj, kot koga drugega, ker sem predkritičen. — Pri vsaki zabavi, v vsaki družbi moram imeti isto častno in drago mesto kot oženjeni učitelj, naročati moram časopise, izobraževalne knjige, podpirati društva, prispevati v narodne in človekoljubne namene, vse ravnotako kot moj oženjeni kolega — ker sem sicer v očeh izobražencev „rovtar“.

Kot šolskemu voditelju mi je na razpolago še precej dobro stanovanje in imam lastno režijo, ker hrana v gostilni pravzaprav še več stane.

Za vse naštetu (Bog ne daj boleznim!) imam na razpolago mesečno 75 kron. — Kdor čudežev delati ne zna, mora izpredvideti, da imam pri vsej veliki varčnosti mesečen deficit in prav nič me ni sram javno povedati, da v zvezi pohvalnemu šolskem delovanju treh let še nisem bil tako srečen, da bi si bil mogel za svoje nabaviti tudi samo ene — nove hlače. Če se omenim, da moram vsako leto o počitnicah obleči počitka potrebno telo v vojaško suknjo, čije „knof“ so precej dragi, bo pač vsakdo prepričan, da učitelju-vojaku ne kaže drugega, kakor zateči se v posojilnico, seveda, če dobi za svojo malovredno kožo tudi — kakaga poroka.

Potrebni smo, dolžni tudi, tako ne more iti naprej, tudi samci prosijo nujne pomoči. — To vedo klerikalni kolovodje in vendar, kaj je bilo vzrok, da so tudi zadnji dr. Ferjančičev predlog, po katerem bi se samcem vsaj za 10% povišale siromške plače in vsled katerega bi, če se je izvedel, dežela presneto malo več trpela — odklonili s tako odločnostjo?

Zdi se mi, da je storjeno to s posebnim namenom. Klerikalcem že dolgo ne dopade edinstvo naprednega učiteljsstva, kateri se čudi marsikdo tudi izven Kranjske; radi bi zasejali med nas seme razdora. Upam, da se jim s famoznim sklepom to ne posreči, upam, da se bodo bojevali s samci vsi učitelji roko v roki, dokler ne zmaga za vse — pravična stvar.

Prosimi ni greh, radi katerega bi mogli koga spoditi iz službe. Vdano se torej obračam v imenu vseh samcev na njega ekselencu gospoda deželnega predsednika, da blagovolji v svoji veliki naklonjenosti velikodušno posredovati v prilog samcev, da se istočasno s 25% povišanjem plač oženjenim učiteljem, po-

deli tudi ostalim — primerna podpora.

Učitelj Silvester.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. novembra.

— **Škof Anton Bonaventura in ustanovne mahe.** Srečajo smo že poročali, da škof Anton Bonaventura manipulira s cerkvenimi ustanovami in porablja dohodke teh ustanov v nasprotju z dotičnimi ustanovnimi določbami za svoje zaveze v Šent Vidu. Daje to velika krivica, je jasno. Škof bo seveda skušal to stvar utajiti iz bojazni pred posvetno oblastjo. Toda vsaj mi povemo, da bo njegov trud zaman, ker smo v prijetnem položaju, da lahko svoje tozadevne trditve vsak hip dokažemo. Da je naša trditev glede čudnih manipulacij z ustanovami s strani škofa Antona Bonaventure resnična, dokazuje tole pismo, ki ga je pisal neki župnik: »Za stran ustanovnih mahe je znano, da pri starejših ustanovah opravljamo župniški mesto pet — eno av mašo in potem dotični znesek za štiri av. Maše pošiljamo gospodu knezoškofu za njegove zaveze. Ta znesek treba potem nadomestiti s manualnimi intencijami, ki pa so slabšeje nego ustanovljene.«

— Iz tega uradnega pisma je jasno razvidno, da škof f ktično nedopustno manipulira s denarjem, ki ga dajejo ustanove, ter ga porablja za svoje zaveze, kar gotovo ni v zmišlu s dotičnimi ustanovnimi določbami. Ustanove natanko določajo, da se mora od letnih obresti naloženega kapitala brati natanko določeno šte vilo maš; ako se pa dotični denar vzame, a se zanj opravi samo ena maša, ostali znesek se pa porabi v druge svrhe, je tako postopanje najmanj — nepošteno, zekaj nihče nima pravice, jemati in v svojo korist porabljati denar, ki je odmerjen za natanko določena opravila, ako letih ne izvrši, kakor je predpisano. Državna oblast je navadno v vseh vprašanjih, ki se tičejo ustanov, silno stroga in pazi z budnim očesom, da se določila ustanov natančno izvršujejo in izpolnjujejo. Ustanove izvirajo navadno iz testamentarnih določil in volja testatorjev, ki se manifestuje v oporokah, se smatra povsodi za sveto, ki se mora na vsak način izpolniti. Sodišče gleda strogo na to, da se »poslednja volja« testatorjev natančno in do ploske izpolni in naj si je na sebi še tako malenkostna. Ustanove niso v bistvu ničesar drugega, kakor »poslednje volje« ustanovnikov. Kot take jih je treba tudi respektirati in dočeti nedopustno je, da bi se rabile v druge svrhe, kakor je to določil testator. Škof seveda, ki ne priznava nobenih zakonov, ki bi se tikali njega, se zato prav nič ne briga in gospodari s tujim denarjem — ustanove so vendar tuji denar! — kakor s svojo lastnino. Da je to nedopustno, o tem se paš ne da dvomiti; zato bi bila dolžnost državne oblasti, da bi škofa s primerno energijo poučila, da so ustanove zanj kakor tuji denar »noli me tangere«, ter poskrbela, da bo škof vrnil pravi svrhi oni denar, ki si ga je tekom zadnjih let samovoljno na nedopusten način prilastil iz mašnih ustanov!

— **Kdo postane župnik pri Sv. Petru v Ljubljani?** Iz dobro poučenega vira smo izvedeli, da ima škof Bonaventura dva kandidata, ki sta mu oba pri srcu, da se ne more odločiti, kateremu bi podaril dobro dotirano škentpetrsko župnijo. Oba imata zacluge za zmedene in podivjane škofove ideje, oba sta strastna agitatorja, ki brez »dražbe sploh živeti ne moreta. Eden se imenuje Zabukovec, alias Zarukovec ter je župnik na Jeseniah, drugi je ispitani želvožarec župnik Sinkovec v S. ofi Loki. Šenklaškemu dervišu je namreč soprno, da je vladala dotedaj v treh ljubljanskih župnijah sloga med župniki in župljani. Poslati hoče v

škentpetrsko predmestje »politično sapo«. Kamor poseže okorna škofova roka, so takoj pretirane vse bližje vesti. Tako bo tudi v škentpetrski župniji. Nam je seveda s političnega stališča to celo ljube. Naj pride tja doli Zabukovec ali Sinkovec, imeli bomo v tem delu mesta že leto in dan dokaj več novih naročnikov in novih prištevov.

— **Smove in — Cron.** Župan Smove in okrajni glavar pl. Cron sta skupno pomagala kanoniku Sušniku, da je zamogel storiti krivico župniku Beretu. Čudno je in za obstoječe razmere naravnost nerazumljivo, da je okrajni glavar šel s 13 orožniki na besedo znanega Smoveca nad poštene ljudi v Sori, ki so samo zahtevali pojasnila, zakaj boče škof župnika Bereta pregnati. Čudno je, da okrajni glavar zloglasnemu Smovec sploh kaj veljave pripisuje. O Smovecu je pisal sobotni »Gorenjec«, da je smreke kradel, hodil je kot oženjen mož okrog drugih žensk in jim dajal za gotovo uslugo po dva peharja krompirja. Kaznovan je bil že nešteto krat z denarjem in zaporom. Sedel je že po tri tedne poostrene ječe s postom in vendar podpira okrajni glavar Cron takega človeka. Kaj naj si mislimo o Cronu, kot Smovečevem protektorju? Občinske volitve zavlačuje Smovec že od aprila meseca, da je ta čas odstranil nekaj naprednih glasov. Pri tem ga slavna in pravična c. kr. vlada temeljito podpira. Nekateri trdijo, da občinske volitve zato niso tako dolgo razpisane, da je škof Bereta odgnal iz sorške župnije, ker se je bal, da bi Berce ne agitiral za liberalce. Kakor kaže, je ta trditev utemeljena, ker škofa podpira G. Schwarz, ki ni prepričan o odstavljenja zakonito inštaliranega župnika Bereta. Kakor se kaže, je Schwarz zares orodje — škofovo. Videli bomo, kako se bodo razmere še razvijale. Ako bode pustila c. kr. vlada še zavlačevati volitve v občini Medvode, potem bomo gospodu Schwarzu povedali na pristojnem mestu, da kranjska dežela še ni satrapija — borniranega škofa Jegliča!

— **Iz Sore** se nam piše: Pretečeno soboto smo »Slovenec« povedali nekaj besedi s osirom na njegovo hudobno pisanje o Ivanu Luštreku in o gospodinski učiteljici, ki je službovala lansko leto v Sori. Nekateri nepoučeni čitatelji so napačno tolmačili tozadevno notico. Dotičnim v pojasnilo omenjamo, da sta bili lansketo leto v Sori dve učiteljici, in to kar smo o nekem duhovniku pisali, se je tikalo druge učiteljice, ki sedaj ni nikjer v službi in je bila v Sori samo en mesec. Razume se, da ni nihče mislil na gđ. učiteljico B., ki je bila v Sori dve leti in je bila tukaj priljubljena.

— **Kako znajo „farbat“ duhovniki ljudi.** V Preski je znani Brenc za župnika. On se dela sila treznega moža. V njegovem župnišču pa se spiže toliko vina, kakor v kakšni srednje dobri gostilni. Da pa bi ljudje ne vedeli, koliko vina požlamejo v preškem župnišču, vsmislil si je zvita pomarančova buča tole: Sodove je dal zabiti v »krišče«, da bi nihče ne vedel, kaj mu vozi. To je lišjak Brenc, čeprav je precej oplačen po možganih. Vse to nam pa kaže, kako znajo duhovniki ljudi slepiti in oznanjujejo vodo, plijejo pa vino! Teh farjev, reči nam o Gospod!

— **Kaplan Magajna in debeluhar Sinkovec** hodita sedaj obiskavat zloglasnega Bratca v Sori. Kakšne načrte in proti komu jih delajo, to si lahko mislimo, ker Magajna je »veščak« v poučevanju pri.

— **Ženitovanijski nasvet „Bogoljuba“.** V Zapužah pri Kranju živi neki Janez Ev. Kalan, ki izdaja s škofovim dovoljenjem list „Bogoljub“, ki je patentirana tercijska neamnost med slovenskimi listi. Ta „Bogoljub“ ima take članke, da človeka zavija krč, če jih bere. Ima pa tudi razne zanimivosti, ki vzbujajo pametnemu človeku smeh. Tako ta list priporoča v vsaki drugi številki: »V molitev se priporočajo«. Tako so priporočeni bili za mesec oktober: 1. Da

bi se naše ljudstvo navadilo bolj po božno moliti rožni venec. 2. Srečen začetek škofovih zavodov sv. Stanislava. 3. Srečen šolski začetek za krščanske dijake sploh. 4. Avstrijski cesar in njegovo prestolonaslednik. 5. Ogrski kralj. 6. Neki izgubljeni dijak (gotovo kak „Dancičar“!). 7. Neki dijak na visokih šolah (kakšen Zarjan!). 8. Prihodnji avstrijski katoliški shod. 9. Dijaški društvi „Danica“ in „Zarja“. (Da bi več denarja napumpali od duhovnikov!) itd. za vsak dan v mesecu drugo priporočilo. Za mesec november se v molitev priporočajo: 3. Neka oseba v velikem obrekovanju. (Kaka nedolžna farovška kuharica.) 4. Apostolska gorečnost duhovnikov. (Premalo agitirajo!) 5. Srečen izid neke sodnijske obravnave. (Tolovaji v Knežaku!) 9. Slovenski laterani (!). 13. (!) Zavodi sv. Stanislava. 19. Katoliški shod na Dunaju. 26. Izgubljeni mladeniči. (Gotovo katoliški „Dancičari“ ali „Zarjani“) Kot kuriozum pristne katoliške prismodarije je pa ta-le dopis iz Bučke: V tem letu smo imeli pri nas prav zanimivo poroko; neverjetno, pa vendar resnično. Neki mladenič je vzel v zakon svojo sestro. Marsikdo si misli, toliko v sorodstvu pa še ni dovoljenja, vendar ni dotični potreboval nobenega privolenja, razun katerega mora vsak imeti. To je bilo pa tako. Ker se mladeniči Marijine družbe imenujejo Marijini sinovi in mladenke Marijine hčere, sta bila ta dva brat in sestra po naši nebeški materi Mariji. Svetujem vsem mladencem, da zbirate take ženine in posebuo mladeničem, da zbirate take neveste, ker mladeničev je menj v Marijini družbi. Upati je velike sreče, velike zadovoljnosti in veliko blagoslova z nebes. Tu je rešena zagonetka in so odpravljeni vsi vzroki, ki so čestokrat povod prepirom v zakonih. Vse mladenke v Marijino družbo in mladeniči ravno tako, potem pa se poženiti med seboj, pa bo po nasvetu „Bogoljuba“ veliko sreče, veliko zadovoljnosti in veliko blagoslova božjega. Punktum!

— **Za kaj imajo čas slovenski katoliški duhovniki!** V torek se je vršila pri okrajnem sodišču v Idriji rasprava v neki zadevi radi razžaljenja časti. Rasprava je trajala do 8. ure zvečer. Kot po službeni sta se udeleževala rasprave tudi župnik Janez Gnezda z Vojakega in Lah Lavrencij, mestni kaplan v Idriji. To pa je res značilno, da pride župnik s tri ure oddaljenega Vojakega poslušati obravnavo, pri koji se utegne kaj zanimivega izvedeti o liberalcih. Se pa vidi, kako globoko v blato so se potepali kranjski duhovniki svoj poklic, dandanes jim je pač prvo preganjanje in sramotenje svojih političnih nasprotnikov. Mi pa pravimo k temu, letako dalje častita duhovna gospoda, ljudstvo nam preje spozna, kako nepotrebni ste.

— **Šolska vest.** Iprašana šolska vrtnarica gđna. Stefanija Pešar je nameščena za pomožno učiteljico v Juršici pri Postojni.

— **Slovensko gledališče.** Jutri, v nedeljo popoldne, ob 3. se vprizori narodna igra s petjem »Deseti brate« V vlogi Manice nastopi prvič novoangaževana igralka gđ. Kobalova, rodom Slovenka iz Vipave, doslej članica arbske gledališke družbe g. Lučca, vloga Matvezka pa je iz priaznosti prevzel g. Fr. Perdan. — Zvečer se poje neprekidno zadnjič v tej sezoni velika ruska opera »Pikova dama«. — V torek popoldne ob 3. je prva delavska predstava ob izredno nizkih cenah; vprizori se prvič v sezoni Filipa Longmanna delavska želoigra »Jernej Turazer«. Aboirani sedeži in lože ne veljajo! — Zvečer se poje tretjič v sezoni »Aida«.

— **Slovensko gledališče.** Schöntanova nova veseloigra »Mala Dorrit« se je včeraj vdrugič vprizorila na slovenskem odru z istim uspehom, kakor prvič. Dasi je bilo gledišče prav dobro obiskano, vendar smo se nadejali, da bo ta igra, ki je polna zdravega humorja in komičnih prizorov, vzbudila več zanimanja in opetovano napolnila gledišče do zadnjega kotička, to tembolj, ker smo navajeni, da naše občinstvo kar dere k veseloigram in če so še tako plitve vsebine. In vendar je »Mala Dorrit« najboljša veseloigra, kar se jih je letos predstavljalo na slovenskem odru. Ali je že tako pokvarjen okus našega občinstva, da mu prija samo stvari, ki

so prepletene s samimi surovostmi in banalnostmi? — Igralo se je približno tako, kakor pri prvi predstavi. Najbolj so se odlikovali ga. Kreisova, g. Lier in g. Dobrovolski, ki so s svojo umetniško zamišljeno igro dosegli najpopolnejši uspeh. Tudi ostali igralci so rešili svojo nalogo dobro, kar je povzročilo, da je bila predstava lepo zaokrožena in da so se posamezni prizori stekali drug v drugega. G. Nučič je igral princčvo vlogo s prevelikim patosom in je preveč deklamiral. Patos in deklamiranje je semtertja na mestu in doseže uspeh, a ne v takšnih vlogah, kakršna je princčeva v tej igri. Gosp. Vedral je igral premonotono in brezizrazno, vrh tega se pa še vedno bori s slovenščino.

— **Knjižice „Slava Prešernu!“** je mestni šolski svet ljubljanski naročil še 43 izvodov. Vsem je mestni šolski svet ljubljanski naročil 1823 izvodov in dalstam najlepši zgled vsem ostalim krajnim šolskim svetom. Priznavamo radi, da se je večina krajnih šolskih svetov po Slovenskem zavedala svoje narodne dolžnosti in prav pridno segala po knjižici. Krajni šolski sveti po mestih, trgih in po deželi so v tem oziru med sabo konkurirali. Prav zbog tega se nam zdi čudno, da je vzpričo tega vseobčega zanimanja ostalo popolnoma indolentno Novo mesto, ki se s ponosom imenuje metropola dolenjske in ki bi zbog tega moralo korakati na čelu Dolenjski v vsakem oziru. Prihajala so pač naročila od krajnih šolskih svetov iz najoddaljenejših in najmanjših slovenskih vasic, iz Novega mesta pa ni eno, dasi je tam dovolj inteligentnih mož, ki vedo ceniti zaslug Prešernove in ki prav gotovo priznavajo potrebo, da se popularizira Prešerna, kar se pa najlože zgodi z razširjenjem poljudno pisanih brošuric o pesniku med mladino in ljudstvo. Kaj je vzrok tej indolenci? — Opozarjamo poklicane faktorje, da bo 3. decembra 105. obletnica Prešernovega rojstva. Ta dan prirede ljubljanske šole, ljudske in srednje šole primerne Prešernove slavnosti, na katerih se bodo med ljudsko šolsko mladino razdelile knjižice »Slava Prešernu!“ in Prešernove podobe. Naj bi tudi druge šole po Slovenskem primerne praznovala ta dan! — Oči krajni šolski sveti, ki nameravajo še naročiti knjižice, naj store to vsaj do 3. decembra, ker bo zaloga, ki šteje samo še okoli 1000 izvodov, že skoro pošla. — Krajni šolski svet v St. Pavlu v Savinski dolini je naročil 5 izvodov.

— **Narodno srečkalno društvo „Nada“** v Ljubljani. Poročali smo že, da se je pod predsedništvom župana Iv. Hribarja ustanovilo narodno srečkalno društvo »Nada«, ki ima namen kupovati za doneske društvenikov take v naši državi dopuščene zadolžnice, ki se izžrebajo s premijami, ter razdeljevati morebitne dobitke. Društvo je začelo že poslovati ter je sprejela Ljubljanska kreditna banka že blizu 1000 prigrasov. Zaradi enostavnosti in prihranitve postojne je priporočila uradom, društvom in drugim korporacijam, da naznanjajo pristop svojih članov s skupnim seznamom, kakor so to storili mestni uradniki, ki so pristopili k društvu »Nada« korporativno. Ker je izguba pri tem srečkalnem društvu izključena ter je popolnoma gotova, da dobe člani v najslabšem slučaju svoja vplačila z obrestmi, je narodna dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke, da pristopi k »Nadi«. Delež po 1 K na mesec je pač toli ničev, da ga zmore vsakdo! Mesečni doneski pa se morejo vplačati za več mesecev naenkrat. Izžrebani dobitki se razdeli deloma med člane, deloma pa ostanejo last društva, ki nakupi zanje nove srečke ter z njimi množi narodni zaklad za slovensko-hrvatsko vsenčilišče v Ljubljani oziroma ustanavlja z ostalo vso ustanovo slovenskim in hrvatskim visokoolcem v Ljubljani. Pomen »Nade« je torej eminentno naroden ter je društvo neustrankarsko. Pozivljamo torej vnovič Slovence in Hrvate, da pristopijo k »Nadi«! Vsakdo, ki ljubi svoj narod, postani član društva, pri katerem je spričo ogromnega števila srečk ne samo vsaka izguba nemožna, nego ima vsak društvenik že v slučaju le enega večjega dobitka ne samo ves svoj delež vrnjen, temveč tudi znaten dobiček ter sodeluje vrhu tega za realiziranje slovensko-hrvatske univerze v Ljubljani! Narodna društva pozivljamo, da začno takoj z organizirano akcijo za pristop članov k društvu »Nada«!

— **Zabavni večer pevskega zbora „Glasbene Matice“**, ki se vrši v soboto, dne 2. decembra ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« utegne postati sodebno zanimanju, ki ga kaže občinstvo že sedaj, zelo dobro obiskano. Lonske dva zabavna večera sta se občinstvu zelo priljubila, tako da je bila pri zadnjem zabavnem večeru vsa dvorana »Narodnega doma« popol-

Dalje v prilogi.

noma zasledena. Saj pa tudi na takem večeru vsakdo lahko preživi nekaj veselih in kratkočasnih ur. Tega zabava godba, družega zanima petje, ta prikaže komičnih nastopov oni sopet burke, večina pa seveda končne točke — plesa. Za kakavost pijače in jedil nam je porok gostilničar g. Bogovič, kateri je ob takih prilikah še vedno zadovoljil občinstvo. Za točno potrebo bo za dostno preskrbljeno. Vapored zabavnega večera prinesemo prihodnjič, za danes omenimo samo, da se bo veselilni odevski pevski zbor vse stranski potrudil, da zadovolji udeležence.

— **Skupne skušnje moškega in ženskega pevkega zbora „Glasbene Matice“** ob ponedeljkih in sredo ob 8. uri zvečer v pevski dvorani „Glasbene Matice“ se pričnejo v ponedeljek, dne 27. t. m. Učastiti člani se v ljudno naprošajo, da točno in redno obiskujejo te skušnje, ker je za izvajanje »Visoke pesmi« treba vsakega resnih polnoštevilno obiskovan in v zvezi s tem!

— **Odbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“** je sklenil postaviti na dnevni red slavnostnega občnega zbora, ki se vrši jutri v nedeljo ob 1/2.11. uri dopoldne v „Narodnem domu“ tudi točko „O osnovi zaklada za društveni dom“ (poročila g. dr. Viktor Murnik). G. člani in prijatelji društva udeležite se tega velevažnega občnega zbora v prav obilem številu.

— **Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“** priredi v nedeljo 3. decembra zabavni večer v prostorih Gösske pivovarne na Sv. Petra cesti. Spored se še naznani.

— **Miklavžev večer** prirede a. kr. poštne in brzojavni uslužbenici v Ljubljani v torek dne 5. decembra t. l. v dvorani Puntigamske pivnice Turjaki trg št. 1. (Kotoliški dom). Miklavž nastopi s svojim velikanskim sprejemstvom točno ob 8. uri zvečer. Ob sijajni razsvetljavi bengaličnega ognja bo s svojega prestola pozdravil navzoče in obdaroval pridne otročiče, katerih že eno leto ni imel pred seboj. Darila, katere namerava prinesiti starši, naj jih prinesejo ob 6. uri naprej v dvorano. Vstopnina prosta, prostovoljni darovi se bodo hvaležno sprejeli.

— **„Narodna Tiskarna“** je ustrezaje želji tehničnega osebja privolila, da se dne 28. novembra ne bo delalo. Valed tega v torek, 28. t. m., ne izide naš list.

— **Čevljarska zadruga v Ljubljani** je sklenila pri svojem sestanku dne 19. t. m., da bodo vsi gg. člani dne 28. novembra dopoldne ob 10.—1. ure popol. svoje javne prodajalne zaprli. Tem potom prosijo zadruga vse gg. člane, kateri niso bili navzoči, da se s tem strinjajo in ustrežijo želji sklepa. Odbor.

— **Deželna zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani** naznanja slavnemu občinstvu, da bodo brivnice v torek dne 28. t. m. povodoma manifestacij skega shoda od 9. ure dopoldne do 1 ure popoldne zaprte.

— **Spored tukajšnjih porotnih obravnav za 4. zasedanje:** Dne 27. t. m. a) France Kotnik, tatvina iz navade; b) Miha Regč, rop. Dne 28. t. m. a) Matija Hanaček, tatvina iz navade; b) Marijana Jakolič, zažig. Dne 29. t. m. a) Janez Rekar, tatvina iz navade; b) Martin Rak umor.

— **Ljudska predavanja v Kranju.** Tekom letošnje zime pridejo na vrsto ta le predavanja: Voda v pesništvu (odvetnik dr. Valentin Štempihar). O zračnem tlaku (prof. Anton Peterlin). Življenje in delovanje Antona Linhartarja (prof. Makso Pirnat). Kemije sestavine zraka (prof. dr. Vladimir Herle). Volitve pri Grkih in Rimljanih (prof. Anton Jeršinič). Telovadba in njeni fiziološki učinki (prof. Ivan Janež). Nekaj iz delavnice človeškega organizma z ozirom na vsakdanje življenje (okrajni zdravnik dr. Edvard Šavnik). Francezje v Kranju (prof. Jožef Bučar). O ljudskošolski vzgoji (učitelj Francišek Ivanec). Posledice ledene dobe na Gorenjskem (prof. Francišek Komatar). O pneuma-tični gradbi temeljev (nadinženir Bolča Bloudek). Gorenjci ob Valvatorjevem času (prof. Makso Pirnat). Prvo predavanje, namreč: Voda v pesništvu (predava dr. Valentin Štempihar), se vrši v soboto, dne 2. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih tukajšnje „Narodne štitalnice“. Kraj in čas ostalih predavanj objavimo pravočasno.

— **„Akademija“ v Idriji.** „Akademija“ začne s letošnjimi javnimi poljudnimi predavanji v Idriji, v nedeljo dne 3. decembra. Predavatelji so sestavili ta le program: 3. decembra: predava prof. M. Pirc o vsemirju; 10. decembra: profesor M. Pirc o zemlji; 17. decembra: rav-natelj dr. St. Beuk o razvoju živali

in rastlin; 7. januarja: učitelj Engelbert Gangl o Prešernu; 14. januarja: prof. F. Nardin o energiji; 21. januarja: prof. Menec o boju za prosveto v Rusiji pred 100 leti; 28. januarja: dr. St. Beuk o življenju rastlin; 4. februarja: notar Pegan o ranih pravnih vprašanjih; 11. februarja: dr. M. Papež o higijeni; 18. februarja: prof. Pirc o prašlovku; 25. februarja: prof. Baebler o osnovnih pojmi kemije; 4. marca: prof. Baebler o vodi in njenih sestavinah; 11. marca: prof. Kamenšek o socialnih vprašanjih na odru; 18. marca: učitelj E. Gangl o socialnih vprašanjih in šoli; 25. marca: prof. Nardin o potiskih s torno elektriko; 1. aprila: prof. Pirc o kulturi starih orijentalnih narodov; 8. aprila: dr. St. Beuk o obrambnih sredstvih v živalstvu — Realno ravnateljstvo je dalo na razpolago skioptikon, aparate, slike i. t. d. — Predavanja se vrše v telovadnici mestne realke. Začetek točno ob 4. popoldne. Vstopnine ni. Vstop je vsakemu dovoljen, le otroci nimajo vstopa. — Predavateljem so dovoljene spremembe v programu.

— **Vinska semnja v Postojni in v Krškem,** ki se priredita meseca decembra, in sicer v Postojni v ponedeljek, dne 4., v Krškem v sredo, dne 6. decembra, poseti, po zanimanju sodeč, mnogo kupcev in drugih interesentov. Na obeh semnjah bo prav veliko vinskih vzorcev. Postojnski semenj je posebnega pomena za Notranje, Primorje, zlasti Tržačane, ter za Gorenjce. Tozadevni plakati so se že razposilali na vse strani.

— **I. vinski semenj v Črnomlju** priredi mestno županstvo dogovorno s kmetijskim društvom in s sodelovanjem vinogradnikov v nedeljo, dne 3. decembra t. l. v gostilniških prostorih g. A. Lascnerja v Črnomlju. Začetek ob 1. uri popoldne. Tudi v kupčijo sklepajo bo vsak vinogradnik sam, ki naj prinese v tovrstno eno ali več steklenic svojega prideika za pokušajo. K mnogobrojni udeležbi vabimo vinske trgovce, gostilničarje in vinogradnike.

— **Slovenec primerjajo s psi.** V neki kavarni v Celju so sedeli pri neki mizi nemčurji. Neki posebno zagrižen oblikovalec je začel svoje tovariše kratkočasiti s tem, da jim je pripovedoval o svojem ravno kupljenem psu in ga primerjal s Slovenci in se pri tem prav nesramno norčeval iz gotovih celjskih Slovencev. Ko se je v bližini sedeli Slovenec Ivan Samec iz Lokrovca zavzel za svoje rojake, skočili so nemčurji kot volkovi nanj in ga pojali ven in celo kavarnar je prišel in mu kazal vrata. Naj bi Slovenec, predno misli prestopiti prag nemške trgovine ali gostilne, natanko premislil, da se pregreši proti svojemu narodu in proti svoji časti, če da kaj skupiti ljudem svojemu sovražniku.

— **Nemški mlín v Celju,** takozvani »amrdiljivi mlín« pride naj brž kmalu na kant. Že zdavnaj se je govorilo po Celju, da je gospodarstvo in denarna moč na jako slabih nogah. Da je to res, se je izkazalo pretekli teden, ko so skoraj vse zalogo tega mlina zarubili. Mlin se že ustanovi, a vzdržati ga in rečno konkurirati, to je težava, kateri nemškutarji niso kos.

— **Kdaj znajo mariborski policaji slovenski?** 24letni Jari Babšek iz Slovenje Bistrice je v Mariboru našel na neki cesti uro in jo vtaknil v žep. Ko je šel z neko žensko mimo nekega policaja in se menil po slovenski o uri, češ da je pet goldinarjev še vredna, ga je policaj takoj razumel in ga pobasal seboj. Sicer je pa znano, da mariborski policaj Slovenca še odgovora noče dati, če ga ta nagovori v svojem materinem jeziku.

— **Odlikovan slov. fotograf.** Narodni fotograf g. Viljem Pletk v Celju, je bil odlikovan v umetniški razstavi v Bruslju za izborne slike v hanat, posebno pa za pokrajinske slike s častno diplomom in zlato kolajno.

— **Zaradi spoliranja ameriških denarnih pisem** je bil obsojen včeraj pred celjskimi porotniki poštni ekspedijent Nemec v 15mesečno ječo.

— **Goreča materina obleka.** Blaž Klinc, kovač iz Gladomesa na Štajerskem je sedel s svojo materjo in sestro v gostilni pri Zupandčiču v Slovenji Bistrici. Kar je začela goreti obleka materina iz neznanega vzroka. Klinc je dolžil blizu sedečega cestarja Gorčičana, da je materi zažgal obleko in zahteval od njega odškodnino. Gorčičanu je prišel na pomoč cestni nadzornik Pavalec, ki se je potegnil sanj, češ, da ni nič kriv. A slabo je naletel. Klinc se je zagnal vanj in ga težko telesno poškodoval. Za ta čin se bo Klinc pokoril 8 mesecev.

— **Kako se celovski Nemci boje slovenščine?** Nekega večera so sedeli v neki gostilni v Ce-

lovcu štirje gospodje — dva Slovenci in dva Hrvati ter govorili po slovensko med seboj. K tisti mizi sta priselila dva Nemca in si dala prinesiti pijačo. Ravno sta prasnila vsak svoj kozarec, ko zaslišita slovensko govorico pri svoji mizi. Kot še šurke potreseš s saherlinom, tako sta jo odkurila nemška junaka v najoddaljenejši kraj sobe, kjer sta bojazljivo gledala, kdaj se jima kaka nesreča pripeti. Kakor vidimo, je slovenščina prav dobro sredstvo za trebušne in žledoladne bolezni Nemcev, zato naj bi Slovenci pridno slovenski govorili, pa bi pregnali s svoje zemlje te privravnice kot šurke s saherlinom.

— **Zastrupiti sta se hotela** v soboto v Gorici neki častnik in njegova ljubica. Vendar je prišla pravočasno zdravniška pomoč, da ju je spravila iz smrtno nevarnosti.

— **Nevarna igrača.** Petletni Frane Marinkovič v Trstu se je igral z nabitim samokresom, katerega je staknil v očetovi omari. Samokres se je pa sprožil in krogla je švignila deču v desno stran čela in ga tako poškodovala, da bo težko okrevla.

— **Germanški kremplji v Opatiji.** Piše se nam iz Opatije: Obične volitve so pred vrati in naši germanški privravnice se že pripravljajo, kako bi dobili našo občino v roke. A povemo jim, da se kruto motijo, kajti naše slovanske zavednosti nam ne vzamejo in ne napravijo iz nas svojih sužnjev, ki bi vam ponižno lizali vaše podplate. Sicer so res med nami odpadniki, ki jih je sram biti Slovencev, čeprav so doma iz Kamnika ali Ilirske Bistrice. Mislijo, da bodo izgubili svoje delo oziroma prodajo, ako se ne izneverijo svojemu narodu in ne vlečejo s tujcem. Zapomnijo si naj, da si bomo njihove narodne grehe dobro beležili in jih tudi v javnost spravili. Zato moramo pa mi zavedni Hrvati in Slovenci Voloske in Opatije pokazati svoj kremeniti narodni značaj in ob času volitve priti vsi na krov. Na svoji zemlji smo mi gospodarji in ne pustimo, da bi bil kdo drugi; najbolj pa se moramo pobrigati, da se germanški kremplji ne zasade v nas, ker se je tem najtežje iztrgati. Zatorej pozor ob času volitev!

— **Duhovnik med mašo tepen.** Iz Karlova se piše reškemu »Novemu Listu«: Da hočejo popi narod na vsak način poneumniti, je znana stvar. Tak je tudi naš pop Hegedič, ki je zahteval od gospe Zeljko, da se mora vsak teden dvakrat izpovedati. Ker je Zeljko pred kratkim zahtevala, da jo mora Hegedič vsak dan izpovedati, se je ta uprl in ker mu ženska ni dala miru, jo je v cerkvi kľofutnil. To je pa pobožni ženi bilo preveč, akoravno je bila tako srčno vdana svojemu dušnemu pastirju. Sklenila je, da se mu osveti in je že parkrat čakala, da mu povrne njegove kľofute. A šele v soboto se ji je ponudila prilika za to. Med mašo Hegedičovo se je Zeljko navadila na svojega sovražnika in ga korenito pretepla, a bi jih bil pop še več dobil, da ga niso stražniki rešili iz nevarnega položaja. Celi zavedi se smeje ves Karlovec, samo to je vsakemu žel, da jih Hegedič ni več dobil. Hegedič bi pa vprašali: Kako se strinja kľofutanje v cerkvi z onim vzvištem naukom, ki ga je vzela v zakup črna banda?

— **Klapa,** tako se imenujejo delomirni ljudje, ki se zberejo, potujejo okoli, dogovorno goljufajo in krajejo, kjer imajo priliko, potem si pa plen enakomerno razdele. Taka klapa se je pojavila zadnji čas v Ljubljani in včeraj se je mestni policiji posrečilo, jo izslediti in djati pod ključ. Bila pa je to bolj klapa, kajti obatajala je iz samih dečkov, ki so stari od 12 do 15 let. Obstajala je ta tolpa iz 13letnega Alfonza Jagermanna, štirinajstletnega Konrada Črnetca, trinajstletnega Antona Gördena, Franceta Brakića in 16letnega Ivana Hudečka. Vsem se je predinošnjim jako skominalo po šokoladi, katero je prodajal na semnju kramar Salomon Goldschläger iz Budimpešte. Ko je ta zvečer stojnico pospravil, dejal vse v zaboj in skrbno zaklenil, ne meneč, da je en paglavce že popoldne vohunil okoli njega, je šel z mirno vestjo spat. Ko je pa jutraj zopet prišel prodajat, je opazil, da je vlomljeno v zaboj in pokradeno za 15 K vanilije, za 16 K šokolade in za 8 K papirja. Policija je takoj drugi dan po nekih podatkih vseh pet potepuhov polovila, ki so prinali, da so izvršili predvečer vlom. Bili so pa zelo trdi. Najprvo ni hotel biti nihče kriv, in le ko se je nekaj ukradenih reči dobilo pri enem, so začeli krivdo zvržati drug na drugega. Godilo se je vse prav premišljeno. Že popoldne, posebnoma pa še ko je Goldschläger pospravil blago v zaboj, je eden izmed teh vse skrbno opazoval, (Američani pravijo takim vohunom vesela mačka), in ko je bilo vse v redu, so šli trije na stražo, dva sta pa med tem časom vlomila, po-

kradla in odšli so skupaj ter si po tem plen porazdelili. Najbolje sta sadela onadva, ki sta dobila šokolado. To sta vsaj lahko zaužila, a slabše se je godilo onim, ki so dobili vanilijo in papir. Papir so podarili zastoj neki deklici na Gradu, vanilijo so pa pokušali, a sadela se jim je tako slaba, da so jo vrgli tudi na Gradu v grmovje, kjer se je res drugi dan našla. Na petega, t. j. Brakića, so prišli šele po izdaji njegovih tovarišev. Pogovarjali so se neki takole: »Ti, preklet smo Brakića dobro izrezali, k' smo b'li neumni, najbrž nas je ta hudič izdal in mi bomo morali sedeti, ta se bo pa smejal.« »Kolk bomo pa dobil, po 24 ur komaj.« »Ne boš, boš videl, da gremo na Zabjek, ko nas polove.« Dobro uho je pa to vse nekje slišalo, in res je bilo kmalu vseh pet pod ključem in prav je imel oni, ki je trdil, da bodo šli vsi na »Zabjek«. Cela klapa, Nemec nazivlje tako druhal »Platser«, je policiji že dobro znana, kajti imela je s posamezniki že mnogo posla, a sedaj so pa prišli do zaključka, da je boljše delati s »združenimi močmi«, pa kakor vidimo tudi v »slogi« niso imeli sreče. To bodo še sadili!

— **Priporočljiva kupovalka.** Včeraj je prišla k šivilji Uršuli Erzarjevi na Radecega cesti števec 22 neka mlada dekle kupovat zimsko jopico. Med tem pa ko ji je Erzarjeva razkazovala blago, je ta segla v predal in ji izmaknila 9 K vredno žensko uro, potem pa odšla, ne da bi bila kaj kupila. Policija je pozneje tatice izsledila in aretovala v osebi postrežnice Franciške Šetinove.

— **Tat pa mora biti povsod.** Kakor znano, so se valed letošnjega snega po mestu potrgale žice državnega telefonskega omrežja, tako, da so segale do tal. To priliko so pa porabili tatovi in pokradli 31 kg žice, v vrednosti 57 K. Žica je debela 1,5 mm. Kdor bi vedel o tem kake podatke, naj jih poroča mestni policiji.

— **Dežnik je pozabil nekdo v trgovini.** »M. Kristič.« Kdor ga pogreša, ga dobi v omenjeni trgovini.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer koncert v »Narodni kavarni« (Gospoke ulice). Začetek ob 9 uri. Vstop prost. — Jutri se vrše trije koncerti v veliki dvorani hotela »Union«, in sicer ob 10. uri dopoldne zaigravalni koncert, ob 3. uri popoldne promenadni koncert in ob 8. uri zvečer veliki koncert.

— **Šramel-godba** koncertuje nocoj ob 8 uri v restavracijskih prostorih hotela »Ilirija« in ob polnoči naprej v kavarni »Istota«. — Jutri zaigravalni in večerni koncert v Gössovi pivarni. Povsod brez vstopnine in ob navadnih cenah jedil in pijač.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju** mestne občine ljubljanske od 12. do 18. novembra 1905. Število novorojenecv 22 (= 29.48 ‰), mrtvorojenci 3, umrli 20 (= 27.71 ‰); med njimi so umrli za tifusom 1, za jetiko 4, za vnetjem spolnih organov 1, za različnimi boleznimi 14. Med njimi so bili tuji 3 (= 30 ‰), iz zavodov 11 (= 35 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so zboleli, in sicer za škariatizo 1, za vrtico 2 osebi.

— **Jugoslovanske vesti.** Hrvatski sabor. Na dnevnem redu seje, ki je bila v sredo, je bilo glasovanje o dr. Frankovem predlogu glede splošne in enake volilne pravice. Predsednik Gjurgjevič je nasvetoval, naj se Frankov predlog odkaze v poročanje odseku za pravosodje in notranje posle, kar je bilo soglasno sprejeto. Nato se je pričela razprava o proračunu. O tej točki je poročal dr. Egersdorfer, ki je naglašal, da je proračun višji za 450.000 K, kakor je bil prejšnji. Ko je Egersdorfer svoje poročilo končal, je priporočal ban Pejačević, naj se proračun sprejme v svrhu interesa, blagostanja in kulturnega napredka hrv. naroda. K proračunu sta še govorila posl. dr. Vrbanić in Pavao Rauch, nakar se je seja zaključila.

— **Hrvatsko-srbski sporazum v Dalmaciji.** Kluba hrvatske in srbske narodne stranke v dalmatinskem saboru sta podpisala zapisnik, tičoč se hrvatsko-srbskega sporazuma. V tem zapisniku se naglašajo, da stojita oba kluba na stališču, da so Hrvati in Srbi eden narod in da so valed tega ravnopravni drug drugemu. Zbog tega se bodo Hrvati in Srbi borili kot enakopravni bratje skupno v vseh narodno-političnih vprašanjih, zlasti pa bodo s združenimi močmi stremili za tem, da se jim preje oživotvori sedinjenje Dalmacije s Hrvatsko in Slavonijo. Jezik obeh plemen, ki je eden in isti, se ima doslovno nazivati hrvatski ali srbski; v uradih in šoli ste latinica in cirilica popolnoma enakopravni. V šolah se ima učiti hrvatska in srbska zgodovina. Narodni zastavi obeh plemen ste v

deželi ravnopravni in se imate razobežati druga ob drugi na vseh obč. uradih onih občin, kjer stanujejo skupaj Hrvati in Srbi. — Ta zapisnik je podpisalo 23 poslancev kluba hrvatske stranke in 6 poslancev kluba srbske stranke.

— **Jugoslovanska himna.** Na kongresu jugoslovanskih književnikov in časnikařev v Belgradu je hrvatski romancier Šandor Gjal-ski stavljal predlog, naj bi kak jugoslovanski pesnik zložil primerno pesem, ki bi se uglasbila in nato proglasila za skupno jugoslovansko himno. Ta predlog je bil s navdušenjem sprejet.

— **Zborovanje časnikarjev v Belgradu.** Kakor je znano, je prišlo med prireditelji kongresa jugoslovanskih književnikov in časnikarjev in med večino srbskih novinarjev do razpora, valed česar se ti časnikarji niso udeležili kongresa. Bolgarskim in hrvatskim udeležencem kongresa to seveda ni bilo ljubo in skušali so razpor poravnati. Na inicijativo dr. Smolake se je sklesalo zborovanje srbskih časnikarjev, katerega so se udeležili tudi Hrvati in Bolgari. Razpravljalo se je v prvi vrsti o makedonskem vprašanju in o stališču, ki ga zavzema jugoslovansko časopisje glede tega vprašanja. D skusija je bila vrlo živahna, a vseskozi dostojna. Do definitivnih zaključkov debata ni dovedla, vendar se je pa pokazalo, da se bodo tudi v tem vprašanju lahko doseglo popolno sporazumljenje. Nato se je sklenilo, da se prihodnje leto spomladi skliče v Belgrad jugoslovanski časnikarski kongres. V to svrhu se izvolijo po trije srbski, bolgarski, hrvatski in slovenski časnikari, katerim se poveri naloga, da poskrbe, da se ta kongres omogoči in da se ga udeleži čim največ časnikarjev vseh jugoslovanskih plemen.

— **Kralj Peter in jugoslov. večer v gledališču.** V torek se je priredil na čast jugoslov. književnikom in časnikarjem v narodnem gledališču v Belgradu jugoslovanski večer. Igrala se je po ena bolgarska, srbska, hrvatska in slovenska enodejanka. Iz slovenske književnosti se je vzela dramska slika »Ljubezen«, ki jo je spisal Zofka Jelovškova. K tej predstavi je prišel tudi kralj Peter, da s tem izrazi svoje simpatije stremljenju jugoslov. književnikov in časnikarjev po kulturni za-jednici.

— **Novi listi v Bolgariji.** Na Bolgarskem so te dni jeli izhajati štirje novi listi. Progresivno-litarna stranka je jela izdajati svoje glasilo, ki se zove »Nova Družba«. V Samokovu je izšel list »Koristen Savetnik«. Mladoturki, ki jih je na Bolgarskem zelo mnogo, so v Sofiji osnovali list »Ferad«, čigar program je, da se bori proti turškemu sultanu in njegovi nasilni vlad. V Plovdivu so Armeni ustanovili list »Razmig«, ki se bo bori za svobodo in ustavnost.

— **Volitve v Črni gori.** V Črni gori se vrše 27. t. m. volitve za narodno skupščino. Volilni red ki se je določil, obsega te le točke: Volilno pravico ima vsak Črnogorec, ki stanuje v Črni gori, ki je izpolnil 21. leto in ki ni s sodnijsko obsodbo izgubil svoje državljanske pravice. Za poslanca izvoljen je lahko vsak volilec, ki je izpolnil 30. leto in ki plačuje najmanj 15 K neposrednega državnega davka. Vsak politični okraj voli po enega poslanca. Poleg tega volijo po enega poslanca tudi mesta Cetinje, Podgorica, Nikšić in Bar. Voli se javno in osebno. Naloga te skupščine bo, da izdela novo ustavo za Črno goro.

— **Druga jugoslovanska umetniška razstava.** Bolgari so se odločili, da prirede konec aprila ali začetkom maja prihod. leta II. jugoslovansko umetniško razstavo v Sofiji. Nadejajo se, da se razstave udeležijo poleg jugoslovanskih tudi več drugih slovanskih umetnikov kakor Rjepin, Mueha i. dr. Z ozirom na to se bo razstava razdelila v dva dela: v jugoslovanski in v splošno slovanski oddelek.

— **Kongresi v Sofiji.** V torek sta se otvorila v Sofiji dva kongresa: železničarski in tiskarski. Železničarji so se posvetovali o zboljšanju svojega gmočnega položaja in o ustanovitvi železničarske zveze. Tiskarji pa so se stali v prvi vrsti zbog tega, da protestujejo proti temu, da so državni uradi prisiljeni, dati tiskati vse svoje potrebščine v državni tiskarni.

* **Najnovejše novice.** — Za 28. november se delajo po vseh večjih mestih obsežne priprave. Gremij dunajskih trgovcev je svojim članom pustil na izbero, ali hočejo ta dan zapreti trgovine. — V Trstu bodo zaprte šole, trgovine in kavarne. Tudi časopisi ne bodo izšli. — Dva velika zaboja dinamita sta bila ukradena z belgradskega kolodvora. Sumi se, da je

prišel dinamič macedonskim revolucijonarjem v roke.

Vsa poštna pošiljatev je s denarjem vred zgorela na postaji Mohač, ker je valed nepredvidnosti poštne spredovnika nastal v poštnem voru ogenj.

Stanarina se je zvišala vsem nižim uradnikom za polovico — na Nemštem.

Angleški kralj Edvard pride meseca marca v Madrid.

Nemška kultura V veži neke tenementne hiše v New Yorku so našli truplo malega dekletca, katero so kasneje spoznali, da je na brutalen način umorjen nezakonsko dete 23letne Nemke Agnes Reinault, katere živi s 37letnim vdovcem Gustavom Dinzerjem v hiši št. 431 zap. 45. ulica. Njega in njo so zaprli. Truplo nesrečnega otroka je grozno razmesarjeno. Lobanja na levi strani je prebita, levo lice je s šivankami prebodoeno, gorenja ustna preklana, na zadnjem delu glave je velika rana in vse truplo je zatečeno valed neusmiljenih udarcev s pestmi. Oče nedolžnega umorjenega otroka nima z umorom ničesar opraviti. Že pred meseci je dal imenovani ženski večjo vsoto denarja. Nato se je spoznala z imenovanim Nemeem, kateri ima troje svojih otrok, radi katerih je mlado deklico vedno pretepal, dokler je ni končno umoril. Ko so živinsko dvojico zaprli, bila je njuna obleka krvava. Edini lek za brutalno dvojico bi bilo texansko linčanje s petrolejem.

Kakor dobljeno, tako izgubljeno. Neki veleindustrijski iz provinc se je letos seznanil na razstavi v Liežu z neko šanzoneto, ki je prišla baš z namenom na razstavo, da oskubi čimveč lahkovernih bogatašev, pri čemer seveda ni bil njen pevski glas glavno sredstvo. Tudi imenovanega veleindustrijskega je pošteno oskubila že na razstavi, a ko je izvedela njegov naslov in za rodbinsko zmerje — veleindustrijske je bil oženjen in oče odraslih otrok — pisala mu je tudi na dom ter zahtevala denarja in denarja, groseč mu, da ga sicer izda ženi. In veleindustrijske je nosil denar na pošto. Že je odposlal 30.000 frankov, ko dobi tako pevkino pisemsko žena v roke. Sledili so v takih slučajih običajni prizori, a končno je žena zgrevanemu možu odpustila. Obenem pa je pisala sinu v Pariz, ki je študiral pravo, naj stvar s pevko primerno uredi, da bo mir pred njo. Sin je bil dober jurist. Šel je k pevki, a se ni prepiral, temuč ji je ponudil svoje srce. Postal je njen intimen ljubček. Živela sta izobno, a denar je moral dati stari bogataš, ki je živel v prijetni nadi, da je njen edini ljubljene. In premeteni jurist je od pevke kmalu izvalil nad 30.000 frankov, groseč ji, da jo bo sicer izdal ljubčku-plačniku. Ko pa je zahteval čimtalje več denarja, naznanila ga je pevka policiji zaradi izsiljevanja. Sin je pa brž pisal očetu, da je vložil isto tožbo proti pevki. Tega se je pevka tako prestrašila, da se je s tožnikom pobotala, da sta oba umaknila tožbi. Veleindustrijske pa je le dobil svoj denar, zakaj vzornik njegov sin mu je vestno zbral od pevke dobljeni denar ter mu skupaj pripisal 30.000 frankov.

Moderni morski roparji. Ob celem nabrežju Nove Britanije so se dogajali že več mesecev vlomi v banke, ladje in privatne hiše, ne da bi bilo mogoče priti tatovoma na sled. Končno se je obrnil sum policije na elegantno ladjo »Dorado«, ki je križarila blizu brega. Nedavno so šli tajni policisti na ladjo. Kapitan s moštvo vred je bil najbrže opozorjen na nevarnost, ker ladja je bila prazna, pač pa so policiji našli cela skladišča naropane blaga, pa tudi dinamita in kloroforma. Velika zaloga šampanjca in smok je pričala, da so moderni roparji ravno tako živili.

100 milijonov za dobrodelne namene. V Worchestru (Amerika) je umrl nedavno bogat trgovec S. Salisburg, ki je zapustil celo svoje premoženje 100 milijonov kron v dobrodelne namene.

Italijanski roparji. V patermaki okolici so pred par tedni italijanski roparji prišli in odvedli s seboj mladega biskopika Diamantina. Zahtevali so od staršev visoko odkupnino, a ker starši niso poslali denarja, našli so te dni sina v bližnjem gozdu na kose razsekane.

Ruski uradniki. Menda nikjer niso visoki uradniki tako silajno plačani kakor na Ruskem. Najbolje plačani uradnik je poslanik v Carigradu Sinovjev, ki dobi letnih 77.000 rubljev. Izmed ostalih poslanikov dobivajo: Neličev, Osten Sacken in knes Urusov po 75.000 rubljev, Muravjev 60.000, minister Lamadorff 34.000, poslanik na Nisemskem Struve 33.000, grof Vitte 30.000, grof Svolski 24.000, Pobjedonosev, knez Hilkov,

Jermolov in Goremjkin so dobivali po 23.000 rubljev. Nižji uradniki so seveda zato beraško plačani.

Čuden pogreb. V topilnici jekla v New Yorku je gorela masa zalila dva delavca. Tovarniško predstojništvo je dalo odsekati od strjene jeklene mase kakih 800 centov teških kos, v katerem sta po približni soddbi zgorela imenovana delavca ter ta kos jekla med običajnimi obredi pokopali na pokopališču.

Delavec milijonar. V Indianapolisu je umrl 72letni H. Schnull, ki se je kot 17letni mladenič brez sredstev preselil iz Vestfalske v Ameriko. Takrat je še trajala vojna v Ameriko 72 dni. Delal je najprej marljivo kot pek, pozneje je začel s prihranjenim denarjem malo trgovino, končno pa je ustanovil banko. Zapusil je več milijonov.

Zadnji Obrenović. Dae 17. t. m. se je vpisal v kološvarsko gimnazijo Juri Obrenović, 15letni nezakonski sin kralja Milana s ženo Krističa. Mladost je preživel v Carigradu pri svoji materi. Po umoru kralja Aleksandra je moral pobegniti na Nemško ter se je šolal v Halli in Frankobrodu. Grof Zichy je njegov varuh ter ga je hotel lani spraviti v vojaško terezijansko akademijo toda grof Goluchowski se je temu uprl. Sedaj ga je pripeljal v Kološvar. Mladenič se bo naučil madjarsko, nakar bo svoje študije nadaljeval na vseučilišču v Budimpešti.

Koliko denarja prihaja iz Amerike v Avstrijo. Zadnja leta prihaja iz Amerike čimdalje več denarnih pošiljatev v Avstrijo. Leta 1900 je prišlo iz zedinjenih držav 5.500.000 K, leta 1904 že 16 milijonov, a letos so znašale pošiljatev že v prvi polovici 9 milijonov. To pa še ni ves prihranek, ki ga izseljenici pošiljajo v domovino. Mnogo denarja se pošilja po posredovanju bank, mnogo pa tudi v pismih.

Hitrost ptic. Brzovlak prevozi v uri 120 km, avtomobil 150 km, lastavica pa preleti v istem času 316 km. Hitro reže zrak tudi orel, ki preleti v uri 112 km, golob 100 km, prepelica pa 61 km.

Sedaj je čas, ko se ob velikem božičnem prometu trgovci hote obvarovati izgub. Skoro 500.000 trgovcev po vsem svetu se je ubralo takih izgub z nacionalnimi registriranimi blagajnicami in naj bi se torej vsak trgovec poučil o teh blagajnicah. National-Cash Register-Company Limited, Dunaj VI, Mariahilferstrasse 101 rada pošlje vsakomur knjižico z natančnim popisom.

Avtomatiške pasti na veliko, ki jih je spravila na trg izvozna firma J. Schuler, Dunaj II, Kurzbaugasse 4, so jako priljubljene in se zaradi isredno praktične sestave obnašajo izvrstno; s temi pastmi se v kratkem času popolnoma iztrebijo vse nadležne in škodljive živali.

Književnost.

Koledar za kmetovalce 1906. Dobili smo novo prepotrebno gospodarsko knjigo. Trdka I. Bonač v Ljubljani je izdala jako pripravno ročno knjižico »Koledar za kmetovalce«, katero je strokovno sestavil g. mleknadzornik J. Legvart. Vsi drugi narodi že imajo take žepne kmetijske zapisknike, le slov. narod je bil izjema. Naprednejši posestniki so se posluževali nemških koledarjev, kateri so ne le jako dragi, ampak tudi zelo pomanjkljivi in ne za naše razmere pisani. Naš koledar je pa izborni sestavljen, tako, da bode vsakemu vzoren svetovalec v vseh gospodarskih zadevah. Vsebinska je: Koledar za l. 1906, poštne določbe, živinoreja, mlekarstvo, vinoreja, kletarstvo, sadjereja, živinozdravilstvo, različne za kmetijstvo važne postave, različne tabele za merjenje lesa, poseben zapisnik za knjigovodstvo in vpisovanje delavcev, zapisnik za beležke itd. Knjižica je jako okusno in pripravno v močno črno platno vezana. Upam, da bode ta knjižica veliko pripomogla v povzdigu našega slov. kmetijstva in jo vsakomur toplo priporočamo. Cena koledarja je samo K 1-80 in opozarjamo na današnji inersat.

Učiteljski Tovariš. Stev. 47. Vsebinska: Srečni oženjenici! — Naš denarni zavod. — Konkurs učiteljskih služb. — Moščanske šole in Slovenci. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih rasmer. — Razstava učil v Ljubljani. — Dopisi. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni raspisi učiteljskih služb. — Zanesmarjenost mladine.

Aus dem Lande der Rechtlosigkeit und Demoralisation. Schmachvolle Justizustände in Kroatien. Kulturelle Slika iz avstro-ogrske monarhije, spisal dr. Franko Potočnjak, bivši dež. poslanec. Reka. Riječka dionička tiskara. Cena?

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Cesarja je razšalil. Zaradi razšaljenja Veličanstva cesarja, se je imel zagovarjati Peter Likar, delavec na Vojskem. V Sadejevi gostilni na Vojskem se je sporekel s Andrejem Kolencem, katerega je s razbitim kozarcem po licu udaril, da je krvavel. Na Kolenčevo pripombo, da je bil vojak in cesarja služil, izrazil se je obdolženec žaljivo o cesarjevi osebi; trdi sicer, da je bil tisti večer do nezvesti pijan, kar pa druge priče oporekajo. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

S konico ga je dregnil. James Krivis, posestnik na B.h. Beli, je s železno konico trikrat sunil hlapca M.ho Ažmana, ker ga je slednji na psovko »mrkavce« tako sunil, da se je znak svrnul. Okvare so bile lahkega značaja. Krivec je bil obsojen na 14 dni zapore.

France Wahrheit, ubožec v Kranju, je bil zaradi hudodelstva oskrumbe, učinjene na treh nedorastlih dekletih, obsojen na 8 mesecev težke ječe.

Nepošten hlapec. Janez Dragan je služil pri tukajšnjem trgovcu Cantoniju za hlapca, pri tem mu je pa kradel razno špescerijsko blago. Povračil mu je s tem 100 K 54 v škodo. Obsojen je bil na 2½ meseca težke ječe.

Jakob Bok in Jožef Perhauc, delavca v Slavini, sta v Šabčevi gostilni zidarja Vincencija Krašno težko telesno poškodovala. Vzrok tepeža je bil okvarjenec sam; bil je nekoliko pijan ter na obrazu poškodoval Jožefa Markoviča. Zaradi tega izzivanja so bili navzoči fantje ogorčeni in so ga pretepli. Bok je bil obsojen na 3 mesece, Perhauc na 2 meseca ječe.

Janez Zajc, mesar v Šmartnem pri Savi, je po posredovanju Mihe Zajca, posestnika v Stožicah, za 36 K kupil poginulo kravo, katero sta prodala posestnica Marija Dečman in njen sin France v Stožicah. Janez Mazovnik, mesoglednik na Ježici, dobro vedoč, da je krava poginila za »črnilico« in da je tako zaužito meso zdravju škodljivo, izdal je ogledni listek in spoznal meso za zdravo. Vseh 5 obtožencev je bilo pregreška zoper kužne živalske bolezni krivim spoznanjem, ter so bili obsojeni: Marija Dečman na 1 teden, Miha Zajc na 1 mesec, France Dečman na 10 dni, Janez Mazovnik na 14 dni in mesar Janez Zajc na 4 mesece, vsi v strogi zapor, poostren s postom.

Kazenske obravnave pred okrožnim sodiščem v Novem mestu.

Star in pobožen tat. Karel Štamcar iz Mokronoga doma in star 29 let, je pekovski pomočnik, opravljal je v svojem življenju v več drugih poslov, ki s pekarijo nimajo nobene zveze. Razni kazenski akti spričujejo, da je Karel Štamcar prefrigan tat in goljuf, ki je bil zaradi teh činov že precejkrat zaprt, a se vkljub temu ni pobiljšal. Pri tem je Štamcar zelo pobožna duša, ki mu vsi cilji streme v Rim, središče krščanstva. Do 26. septembra lani so ga držali njegovi mučitelji v prisilni delavnici ljubljanski in ga hoteli privaditi na redno življenje, ki osrečuje človeka. A Štamcar je bil prepričan, da tu ni njegov dom in da tu ne najde stalne sreče, jo je pa tega popihal izpod strogega nadzorstva v zlato prostost in jo ubral najprej k eiganom. A ti ljudje se se mu zbog njihovih navad zdeli prenavadni in preodiljni, zato je po 14dnevem ciganskem življenju prišel v Zagreb, si ogledal mesto in ker tu ni bilo nič za njegove namene, jo je mahnil v Videm in nato v Verono. Bil je tudi v Rimu, kjer je obiskal vse znamenite kraje za pobožnega katoliškega kristjana in ko je spolnil s tem svojo nekdanjo obljubo, so se vrnil med domače ljudi na Kranjsko. Tu je posetil Ivana Starina v Gabrijeljah, kateremu je pravil o silni moči mariborskih škupulirjev, na katerih so »vsi žegni gori«. Starin je šel Štamcarju in njegovim sladkim ter svetim besedam »na lim« pa mu je dal 4 K in suknjo, česar pa seveda ni videl nikoli več. Štamcar se je spravil nato nad Jožeta Novljana iz Tržišča, kateremu je trezil, da je bil v avdiciji pri papežu in da je bil z velikim veseljem »gori vzet«. O veliki moči svojih škupulirjev je tudi temu pravil, tako da je Novljan dobil sveto spoštovanje do Štamcarja, zlasti, ko se je še pri vsakem znamenju odkril in vzdihnil pobožen in svet vzdihljaj. Novljana je Štamcar opeharil le za par kronic in par pollitrov vina. Nato se je podal k Jožetu Bevcu na Ojstro. Tu je v božjem imenu vzel srebrno uro, verižico, en cekin, poročni prstan in bankovec za 10 K. Pri Mariji Colari na Brnski gori je ozerjal fante, ker niso peli Marijinih pesmi, ampak so po domače kvantali. Da ta njihov greh popravi, je obljubil, da pojde na božjo pot k Mariji pomagaj. Res je šel a vzel seboj dežnik, 5 K v srebru in 18

desetic. Janeza Mira na Gorenji Pijavški je Štamcar olajšal za 450 K; temu se je izdal za vinskega kupca. Miho Tratarja v St. Rupertu je Štamcar navlekel, da ima silno moč na cesarskem dvoru na Dunaju. Njegov stric da je v ministarstvu, v Ljubljani pa da ima on (Štamcar) tri hiše in velikanse trgovine, ki mu neso vsak mesec po 12.000 goldinarjev. Za dolgotrajno popivanje je obljubil Štamcar Tratarju, da mu reši sina vojaščine. Tudi Alojzij Zupan na Brnski gori je bil tako lahkoveren, da je svetemu možu zaupal in ga napojil. Za plačilo mu je odnesel 18 K denarja, srebrno uro in verižico. Mariji Jelenčič v Svibnu je ukradel vso boljšo obleko in 18 K denarja, od Ivana Ermana je izpumpal 12 gl., da mu reši sina iz Gradiške. Za vse te grehe je bil Štamcar obsojen na 6 let težke ječe, s postom vsake tri mesece, nato ga pa zopet denejo v prisilno delavnico, kjer bodo že toliko pazili nanj, da se jim ne bo zmuznil.

Porotne obravnave v Novem mestu.

Uboj. 13. avgusta so fantje Janez in Leopold Dolanc, Janše, Bajde in Zakrajšek pili v Krejškovi gostilni v Završju pri Krškem. Ko so se okoli 11. ure razšli, bili so si še prav prijatelji. Janez in L. Dolanc sta šla k Janezovi ljubici, kjer sta pa našla Janšeta govoriti z njo. Janez Dolanc je zgrabil za ročico in udaril Jožeta Kovačiča, ki je na tleh ležal, po glavi dvakrat s tako silo, da je Kovačič kmalu nato umrl. Ker je Janez Dolanc trdil, da je le enkrat udaril Kovačiča in ker so priče slišale le en udarec, obsojena sta bila oba brata, ker je Leopold priznal, da je imel kritični večer palico s seboj. Janez Dolanc je dobil štiri leta, Leopold pa tri z enim postom in trdim ležiščem vsak tretji mesec. Po obravnavi je Leopold obšel bratu vpričo poslušalec: »Vidiš, kam si me spravil, mari bi bil resnico govoril, da si ga sam dvakrat udaril.«

Nepobiljšljiv tat. France Zidar iz mirnske občine na Dolenjskem je že veliko pokradel po svetu in zato tudi veliko presedel po raznih zaporih. Tudi v prisilno delavnico so ga že vtaknili, da bi se navadil na lepo in pošteno življenje, a Zidar je, zvest svojemu »poklicu«, ubežal iz prisilničnih vsakdanjih zidov in šel krast »na debelo«. Lotil se je deveterih oseb in jim pobral, kar se mu je zdelo, da ne potrebujejo. Pri tem si je dopisoval z ogrskimi cigani in dobival od njih navodila, kako se prav moderno krađe, da roka pravice ne zgrabi tatu. A te informacije so bile slabe, kajti Zidarja so prijeli in vlekli v zapor, kjer je čakal na večerajšnjo obravnavo, ki mu je prinesla šest dolgih let ječe ter vsak tretji mesec post in trdo ležišče.

Kazenske razprave pred porotnim sodiščem v Celju.

Tatvina iz navade. 61letni Franc Wurm iz Wolfana na Nemškem je bil že 11krat kaznovan zaradi tetvine, a čim hujšo kazeno mu naleže, tem večji »št« dobi do tujega premoženja. Zlasti je izurjen cerkven tat. Ko je bil papeški ljubeli, romal je s svojo prilježnico v Rim in kradel po poti, kjer se je dalo. Zadnjo tatvino je izvršil 9. julija v Novi Stifci pri Gornjem gradu, ko je iz cerkvenega nabiralnika nabiral z olepljeno palčico vinarje in krasjarje. Zasedil ga je nadušitelj Kels. Obtožene je bil obsojen na 6 let težke ječe, potem se pa znova izžene iz vseh avstrijskih dežel.

18letni ubijalec. 15. oktobra t. l. je nastal pred gostilno Martina Žigarija v Kleku pri Trbovljah med rudarskimi delavci 18letnim Ignacijem Klančičarjem, Ivanom in Anton Bockom in Blažem Piroem prepir in pretep Klančičar je potegnil nož in mahal divje z njim okrog sebe, da je sunil Piroa v trebuh, Anton Boko je dobil pa sunke v prsi, a mu je obleka odnesla sunek, da ni bil ranjen. Piro je valed rane umrl v dveh dneh. Klančičar je bil obsojen na 2½ leti težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gorica 25. novembra. Dež. zbor je sprejel zakon o učiteljskih plačah.

Dunaj 25. novembra. Minister notranjih del, grof Bylandt-Rheith, je danes rekel deputaciji socialnih demokratov iz Moravske, da, ako se odpravijo kurije za državni zbor, potem se tudi za deželne zборе ne bodo dolgo ohranile.]

Dunaj 25. novembra. Klub krščansko-socialnih občinskih svetnikov je snoči sklenil, da se ne udeleži socialno-demokratske ma-

nifestacije v torek. Občinski svet je pozval vlado, naj skrbi za red in za varnost.

Dunaj 25. novembra. Danes je bil Fejervary dobro uro pri cesarju, da mu poroča o razmerah na Ogrskem. V finančnem ministarstvu je bila danes konferenca zaradi skupnega proračuna.

Dunaj 25. novembra. Danes je izšlo drž. zboru namenjeno poročilo o starostnem preskrbljenju.

Praga 25. novembra. Čuje se, da knez Lobkovic ne ostane več deželni maršal. Kot kandidatje se imenujejo grof Thun, knez Schwarzenberg in grof Schönborn. Thun ne zna češki.

Budimpešta 25. novembra. Danes je bil tukajšnji veliki župan z brahijalno silo odstavljen.

Budimpešta 25. novembra. Na tehniki so imeli dijaki shod in so sklenili, prirediti baronu Prossu ovacijo. Policija je siloma vdrla na vrt in dijake razgnala.

Budimpešta 25. novembra. Koj 19. decembra, ko se snide državni zbor, mu predloži vlada carinski tarif in nagodbo.

Moskva 25. novembra. Kongres zastopnikov zemstev se je izrekel za to, da se prizna Poljakom narodna avtonomija.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Lansko leto smo že na tem mestu poudarjali, da se naš žitni trg skrajno malo meni za tendenco vnanjih, predvsem ameriških tržišč, ki hočejo pogosto imeti vodilno besedo za svetovni trg. Naš trg gre popolnoma svoja lastna pota in je pogosto v direktnem nasprotju z inozemskimi trgi. To opažamo sedaj zopet. Vzlic mlačnosti, ki jo je do zadnjega dne naznanjalo inozemstvo, ostal je naš trg trden, da, preje dviguje. Amerika je z ozirom na izborna lastna letina, na izvrstno žetev, ki bo te dni v Avstraliji, Indiji in Argentini, naznanjala dan za dnevom mlačnost — na naš trg to ni nič vplivalo. Mi moramo računati z danimi našimi razmerami in po teh staviti tendenco žita. Vedni dež je povzročil, da je konzum prišel v veliko stisko z blagom, dovozi so že od začetka oktobra iz puste do ogrskih postaj domalega docela onemogočeni, gotovih provenijenc, predvsem merkantilnega blaga sploh ni dobiti. Konzum in trgovina sta vkljub sicer dobri letini voljna koncedirati ofarentu višji zahtevek.

Pšenica za točno nabavo tendira kar najtrdnjeje, ker je ponajveč razpoložljivo le graščinsko blago, samo na sebi drago, z ozirom na izostanek blaga iz dežele in nemogoče vožnje tudi iz nekaterih graščinskih shramb pa še dražje. Termin za april je danes popolnoma neodvisen od efektivnega trga ter bi lahko odnehal k čemur bi ga lahko nagibalo dejstvo, da bo valed sedanjega primorane prihranka blaga več, nego ga je na poznejše mesece statistično porazdelilo.

Koruza notira najvišje cene in nič ne kaže, da bi tako kmalu odnehal. Starega blaga v lepi kakovosti ni lahko in mnogo dobiti, pomisliti pa je poleg tega, da mora nadomeščati staro koruzo in činkvantin, kar bo par mesecev še gotovo trpelo. Koruza in činkvantin nove letine sta še mnogo prevlačna, nego da bi bila za mletev.

Oves je troho odnehal od svojih visokih cen, koraka pa prav počasi nazaj, ker mu je vreme za trdno ceno zelo ugodno.

Moka ima dokaj povoljen konzum, cene zato v dobrem skladu s pšenico.

Sladkor. Tržišča za surovino so se gibala začetkom tedna v nekoliko trdnjši tendenci, kar je povzročil pojav inozemskih trgovcev na naših trgih — včeraj pa je zopet naznanil manjšo popustljivost. Cene za rafinade so se pridružile tendenci surovine, rafinerije so cene znatno dvignile. Za bližnjo prihodnost skoraj ni pričakovati nižjih cen za rafinade — prevladuje celo mnenje, da dobimo še višje cene, dokler pa bodo trajale, ni mogoče vedeti.

Kava je za termin naznanila nekoliko nižje cene, splošno pa se nadeja znatnega povišja cene za Santos najpogostneje v prosincu prihodnjega leta, ker zaostaja množina dovozov za cenitvijo.

Riž notira enako prejšnjemu tednu, tendenca pa je zelo trdna.

Olje-jedilno je znova cene dvignilo, to pa valed višjih zahtevkov v Ameriki.

Špirit je cene za rafinirano blago od 2-3 krone dvignil, trdnost pa se posebno akcenturira za poznejše pošiljate blaga. Pri tej priliki opozarjamo znova na naša tozadevna poročila o »Melasse«-špiritu, katerega ni smeti primerjati s res rektificiranim bongout-spiritom, ki je vsaj za 6 do 8 kron več vreden.

Petrolej notira nespremenjeno.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem aganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesten utesujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.00. Po poštenu povzetju pošljite to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zaležnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaščitovan z varnostno znamko in podpisom.

Svila za bluze od 65 kr. do 111 gld. 35 kr. za meter — zadnje novosti! — Franko in že ocarljeno na dom. Bogata izbira vzorov s prvo pošto. — **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 6 61-5

Gosp. Juliju Schumann-u, lekarnarju v Štokeravi.

Vsporedno pošiljam Vam 4 dolarje s prošnjo, da mi za ta denar pošljete takoj zopet Vaše želodčne soli. Vseh presaga moje pričakovanje, tako da bom vse svoje življenje najraje jemal Vašo želodčno sol. Spoštovanjem
Tadeus G. Balucinski
36 Reed ot.
164-4 b
Pristno se dobiva pri izdelovalcu **Juliju Schumann-u**, deželnskem stanovskem lekarnarju v Štokeravi, dalje v vseh tu-in-inozemskih lekarnah. Cena škatlice K 1.50. Razpošilja se s pošto vsak dan, a ne manj kot 2 škatlici.

Forman proti nahodu
Škatlica 40 vin.
Po vseh lekarnah.
Ušinek presenetljiv. Ob pričetku nahoda skoro nezmotljiv uspeh.
3507-9

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočeno:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljsem okusu izredno poceni.
Pristen samo z imenom **Ivan Hoff** in z levo varstveno znamko.
Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev Dobiva se povsoli.

Zahtevajte ilustriran cenovnik podjetja za žarnice „Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetiloba brez instalacije in nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252 20

VITA
Prirodna rudninska voda
Najčiščil
natronski vrelec.

Po zdravniških priznanjih odlične zdravilne moči pri: obolenostih menjavanja snovi, diabetes, preobili scalični kislini, boleznih mehurja in ledvic, katarjih: sopil, prebavit. Glavna zaloga v Ljubljani pri **Mihaelu Kastnerju**. Dobi se tudi v lekarnah in drogerijah. 2449-13

VITA
Zdravilski konjak
zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.
Destilerija Camis & Stock
Tret-Barkovlje.
% steklenice K 6.—, % steklenice K 2.50.— za prodaj v krajih trgovskih. 98

NAJBOLJŠA
“APENTA”
NARAVNA GREČICA.

V zalogi jo imajo: **Mihael Kastner** in **Peter Lassnik**, dalje se dobiva tudi v vseh lekarnah in trgovinah z mineralnimi vodami. 3288-4

Dobrotna previdnost je podala človeku premožno domačo sredstvo in le oni izpolnjuje dolžnost nasproti sibi in nasproti svoji družini, ki se po modri previdnosti preskrbi s takimi sredstvi, ki so v stanu odvrniti težke bolezni. Takšno domačo zdravilo ki je v blagoslov vsaki družini in ki ga vsak dan rabijo milijoni ljudi, je **Brázayev**o **Francovo** žganje, ki se že 40 let obnaša sijajno. Naj torej nihče ne opusti rabe **Brázayev**ega **Francovega** žganja, kogar muči revmatizem, migrena, glavobol, protin, influenza, izmučenost. Natančno navodilo je dodelano vsaki steklenici. Zahtevajte izključivo **Brázayev**o **Francovo** žganje.

Kožuhovina
za gospode in dame v najbogatejši in največji izbiri.
LEOPOLD KLEIN
DUNAJ, I., 3013 20
Dominikanerbastel 19.
Najboljše in najcenejše nakupovališče za damске plašče, žakete in moške kožuhe.
Ilustrirani katalogi gratis in franko.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodom 1 K.
Blagorodnemu gospodu **M. Levstiku**, lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna **Melusine** ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice **Melus** ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.
Dež. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Rasljava cesta št. 1
b. leg. novozgrajenega **Fran Jožefovega** tobila mostu. 22-47

Darila.
Upravništvu našega lista so poslali: Družbi sv. Cirila in Metoda: Gospod R. Grum v Vipavi 4 K 62 h, katere je nabral pri svatovščini g. Filipa Semiča v Št. Vidu pri Vipavi. — Gospod Vinko Šket, trgovec v Ilir. Bistrici, 25 K 13 h, nabranih v hotelu Ilirija na častnem večeru, prilejenem velečastitemu gospodu okrajnemu glavarju Štefanu Lapajnetu. — Gospa Marija Trček iz Ljubljane 5 K mesto venca na grob umrlega gospoda Antona Črnica. — Gospod dr. Fran Cvetko v Metliki 6 K 2 h, katere je nabral v veseli družbi Metličanov in Črnomalčev. — Sl. moška podružnica C. M. v Radovljici 50 K kot fantovščino g. Al. Hutha, c. kr. fia. koncipista, povodom poroke z gđc. Miško Razingar. — Gosp. J. Vozel iz Trebnjega 3 K, katere je podaril J. P. iz Trebnjega pod geslo: „Po Tratu vince pijemo, doma pa rogovilimo“. — Gospod Milan Žnidaršič iz Matenje vasi 4 K, katere je nabral v veseli družbi pri kegljanju v Narodnem domu v Ljubljani. — Skupaj 97 K 77 h. Iskrena zahvala. Živel darovalci in nabiralci!

Umrli so v Ljubljani:
Dne 20. novembra: Marija Franz, kance-listova vdova, 81 let, Dunajska cesta št. 9, ostarelost.
Dne 21. novembra: Fran Černilec, delav-čev sin, 1 in pol mes., Radeckega cesta št. 1, Atrofia neonatorum.
Dne 22. novembra: Antonija Tome, žil-vilja, 22 let, Ravnikarjeve ulice 15 letika. — Ivan Andrejšek, delavec, 68 let, Opekarska cesta 31 srečna hiba. — Anton Černivec, 81 l., Poljanska cesta 7, ostarelost. — Viktorija Praprotnik, učiteljica 39 let, Gradiške ulice št. 18, letika.
Dne 23. novembra: Ljudmila Matičič, revizorjeva hči, 1 mes., Ravnikarjeve ulice št. 1, življenjske slabosti.
V deželni bolnici:
Dne 18. novembra: Ana Kračman, dekla, 22 let, Residiva p. abortum.
Dne 19. novembra: Anton Troglerič, krošnjar, 38 let, pljučnica.
Dne 20. novembra: Franja Živalič, po-sestnikova žena, 30 let, Nephritis.

Borsna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni listi dan. borse 24. novembra 1905.
Kreditni papirji.

Dinar	Blago
100—	100.20
100.95	100.15
99.95	100.05
100.20	118.40
95.45	95.65
113.70	113.90
99.60	101—
100.60	101.60
100—	100—
100.40	101.40
99.75	100—
99.75	100—
100.45	101.45
100.30	107.30
100.60	101.60
100—	100.15
100—	100.30
95.50	100.50
100.25	101.25
99.90	99.90
99.50	100—
317.25	319.25
100.70	101.70

Šročke od 1. 1860/1. 192.20
1. 1864. 300.50
189.65 181.65
297— 303—
297— 304—
261— 263—
101— 109—
147.35 148.35
24.90 26.90
472— 482—
73— 84—
91— 98—
64— 70—
52.76 54.76
33— 35—
60— 64—
72— 78—
629— 640—

Šročke.
Južne železnice 119.75 120.75
Državne železnice 663.75 664.75
Avstr.-ogrške bančne delnice 1436— 1446—
Avstr. kreditne banke 668.25 669.25
Ogrske 777— 778—
Živnostanske 247— 248—
Prvomagokop v Mostu (Brix) 674— 680—
Alpske montan 419.90 430.90
Prške žel. ind. dr. 2620— 2628—
Sima-Muranyi 630— 631—
Trbovske prem. družbe 283— 286—
Avstr. orožne tovr. družbe 584— 585—
Ostke sladkorne družbe 151— 154—

Valute.
O. kr. sektn. 11.34 11.38
20 franki 19.5 19.18
20 marke 23.49 23.57
Severozgus 23.98 24.06
Marke 117.52 117.72
Laški bankovski 95.70 95.90
Rubli 253.50 254.25
Dolarji 4.84 5—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 25. novembra 1905.
Termin.

Pšenica za april 1906	100	17.20
Rž „april“	100	14.70
Šerava „maj 1906“	100	13.76
Oves „april“	100	14.34

Efektiv.
Neizpremenjeno.

Meteorološko poročilo.
Vilina uroč. merjen 506.7. Srednji kračni tlak 756.0 mm

Novemb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebe
24. 9. zv.	732.7	37	sl. jvzhod	oblačno	
25. 7. zv.	734.7	12	sr. sever	oblačno	
2. pop.	736.2	17	sl. sever	oblačno	

Srednje večerajna temperatura: 33°
normala: 17°. Padavina v mm 59

MATTON.
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
katera je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavit, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. 3391-9
Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri **Mihaelu Kastnerju** in **Petru Lassnik-u** in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.
Ravnokar je izšla
KORISTKA.
Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupretoklem času.
(Ponatis iz „Slov. Naroda.“)
Ta povest je jako zanimiva ter izborno opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.
Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.
Dobi se v knjigarni
L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

Dva učenca
poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo se sprejemata v trgovino z mehanim blagom 3786-1
Alojz Jerančič v Ljubljani.
Stanovanje
z 2 sobama, kuhinjo in pritliklinami se odda s februarjem na Vodovodni cesti št. 25. 3772

Išče se v mestu
mala, dobro obiskovana
gostilna
na račun ali v najem. 3791-1
Ponudbe z natančnimi pogoji pod naslovom „gostilna“ na upr. „Sl. Nar“

Mesnica in
prekajevalnica
že 10 let obstoječa, lepa in donosna obrt s stalnimi odjemalci, na prometnem kraju se zaradi rodovinskih razmer očno proda. Več pove:
Dragotin Javand, mesar 3793
Zagreb, Preradovičeva ulica št. 34.

Fotografije
ranjcega gospoda župnika
Malenška
(izza najzadnejšega časa) se dobe v raznih velikost h pri
Davorinu Rovšku
fotografu v Ljubljani.
Cena od 1 K naprej.
Pozor! Vse pravice ponatisa si pridržim ter svarim onega, ki je na pravil ponatis teh slik na kazenske posledice. 3780-1

Poslano.
Gg. trgovcem in obrtnikom
vljudno naznanjam,
da imam v zalogi še nekaj tisoč ličnih
reklamnih
skladnih koledarjev.
Koledar je kot pripravno novoletno darilo jako priljubljen in ker je na njem vtisnjena tudi firma, je to izvrstna vseletna reklama.
Pri naročilu od 25 komadov naprej se vtisne firma brezplačno.
Cene so izredno nizke in jih na zahtevo rad dopošljam. 3717-3

V založbi imam tudi
Veliki stenski koledar
za urade, šole, pisarne itd. po 60 vin.
Velika zaloga
božičnih
in
novoletnih razglednic.
Ivan Bonač
trgovina s papirjem
v Ljubljani.

Izšla je knjiga
Kralj Matjaž.
Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.
(Ponatis iz „Slov. Naroda.“)
Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.
Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.
Dobi se edino pri
L. Schwentnerju, knjigarju
v Ljubljani, Prešernove ulice.

Trinadstropna hiša
v sredini mesta se pod ugodnimi pogoji takoj proda.
Več pove gosp. **Ivan Slobodnik** na Bregu št. 8. 3781-1
„Ne kliči vraga!“ Izvirna šalo-igra v enem dejanju po 50 stot. po pošti 10 stot. več.
„Trije tički“ Burka v dveh dejaj. po pošti 10 stot. več; dobiva se pri spisatelju in založniku **Jaki Štoka** v Tratu („Narodni dom“), pri A. Gabrščku v Gorici in L. Schwentnerju v Ljubljani. 3779-1

Poizkusimo enkrat!
Kranjske klobase velike po 34 v. male po 18 v.
zaklani prašiči s kožo po K 1.08, **sveže glave** po 60 v. **svež speh** po K 1.30 pošilja po povzetju 794-1
Andrej Zorman
pošta **Cerkije** pri Kranju.

Stanovanje
na Kongresnem trgu št. 13, v I. nadstropju, obstoječe iz 4 sob s pritliklinami, se odda za februarjski ali majske termin. 1442-34
Več se izve pri hišniku istotam ali v pisarni ravnateljstva užitninskega zakupa, Dunajska cesta št. 31.

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3 3759
pod „Narodno kavarno“.

Od nedelje, 26. novembra do vštete sobote, 2. decembra 1905:
EGIPET.
(Aleksandrija in Kahira).

Brzjavka!
Usojam se javljati, da se radi nakupa
klavirjev in pianinov
najbolj renomiranih firm
mudim sedaj na Dunaju. 3789
Z velepospotovanjem
Ferd. Dragatin
trgovec s klavirji.
Dunaj, 24. novembra 1905.

Pod častno besedo resna
ženitna ponudba.
32letni samski uradnik v javni službi, sedaj s 4000 K letne plače, v glavnem, z večine nemškemu mestu neke prelepe avstrijske dežele, se želi seznaniti tem potom s Slovanko v svrhu ženitve. Ker se žalibog vsled krajnih razmer ne more udeleževati slov. zabav itd. nima prilike, seznanjati se osebno; v bistvu je pa vseeno, na kakšen način se pošteno seznanjamo — včasih boljše tako nego na plesišču. — Želi zveze s 26 do 38 let staro, zdravo, ljubko, blago gospico ali vdovo-Slovanko s primerno izobrazbo in s primernim premoženjem v gotovini, premičninah ali nepremičninah, kar pa ni pogoj. Dotičnik se zelo zanima tudi za kmetijstvo. Ponudbe v zaprtem kuvertu z napisom „Srečna naklonjenost“ na upravnishro „Slov. Naroda“, ki mi jih potem dostavlja, do 1. decembra t. l. Pavo ime in slika za sedaj nepotrebno, sicer zaželjeno. Diskrecija častna stvar. 3787-1

Ženitna
ponudba.
Gospodična, 27 let stara, izobražena, vajena vsega gospodinstva, s 7-8000 kronami premoženja, se želi seznaniti z gospodom, do 36 let starim, uradnikom ali učiteljem. Le resne ponudbe, ako je mogoče s sliko, do 15. decembra t. l. na naslov „M. M. 500“ poste restante **Škofja Loka.** 3773-1

Ženevske precizijske ure
pošilja naravnost privatnim odjemalcem poceni
M. RUNDKAKIN, Dunaj IX
4 Ilustrovani cenik brezplačno. 3210-2

Lepo stanovanje

v II. nadstr. s 4 sobami in pritliklinami se zaradi preselitve odda takoj ali s 1. februarjem. Ogleda se lahko od 1. do 3. popoldne na Rimske cesti 20. Cena 720 K vse skupaj. 3766-2

Kemik

absolvent višje obrtne šole, z 1^{1/2} letno prakso v tvornici eterskih olj išče mesta. Prijazne ponudbe na naslov: J. Vokál, Česká Třebová, Čechy.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob in pritliklin se odda s 1. februarjem v **Cigaletovi** ulicah 3, pred sodnijo. 3598-5

Absolviran jurist

želi takoj vstopiti kot notarski kandidat. Ponudbe in event. pogoje sprejema uprav. „Slov. Naroda“. 3738-2

Koncesija

za gostilno se odda s 1. majem 1906 v najem. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3753-2

Prostorna pisarna

za notarje, odvetnike, trgovce ali banke se odda v stavbi **DEGENGHI, Dalmatinove** ulice v pritličji. 3226-15

Delavnica in stanovanje

z 1 sobo, kuhinjo in pripadki se odda za februar 1906. — Takoj pa se odda mesarija ali prodajalna.

Kje, — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3750-2

Sode

vinske od 620 do 650 litrov vsebine proda po nizki ceni 2581-28
Fran Gascio
Vegove ulice števil. 10.

Ceno češko posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 960, boljsega K 12—; belega, jako mehkega skubljenega K 18—; K 24— snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštni stroški. 3588-6
Benedikt Sachsels, Lobes 35.
pošta Plzen na Češkem.

Zahvala in priporočilo.

Usojam si naznanjati, p. n. občinstvu da sem se s svojo

črevljarsko obrtijo

iz Židovskih ulic št. 1,

preselil

na Poljansko cesto števil. 5

se zahvalim obenem svojim p. n. naročnikom za v polni meri mi izkazano zaupanje in prošim, naj me kot doslej, podpirajo tudi v bodoče. Zagotavljam vse p. n. naročnike, da si bom kakor doslej prizadeval, da s hitro, najcenejšo in najkvalitetnejšo izvršitvijo zadovoljim vse.

Z odličnim spoštovanjem
3688-4 **Josip Rannihar**
črevljarski mojster v Ljubljani.

MAGGIjeva ZABELA

za juho in jedila

Je od nekdaj preizkušena in edina, ki daje slabim juham, omakam, primeskom k juhi, sočivju itd. takoj presenetljiv, močan, dober okus. — Jako izdatno, torej ne belite preveč!
Napredaj po vseh kolonialnih in delicatnih trgovinah in drogerijah. — V steklenicah od 50 vin. naprej.
Prazne orig. steklenice se prav ceno napolnuje. 3761

Plüss-Staufer-jev klej

neprekoosljiv za lepljenje strtih predmetov.

Napredaj ima **Fran Kellmann** v Ljubljani. 696-20

Trgovski pomočnik

ki je dobro izvežban v trgovini z mešanim blagom in ki ima veselje potovati, se takoj sprejme. Sprejmeta se tudi prodajalka in učenec.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3771-2

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali. à 80 vin., in 120 vinarjev se dobiva samo v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustekha in v lekarni Ubald pl. Trnkovec-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.
Schweinfurt, dne 11. febr. 1899.
3194-6 **L. Kres**, mlekarja.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

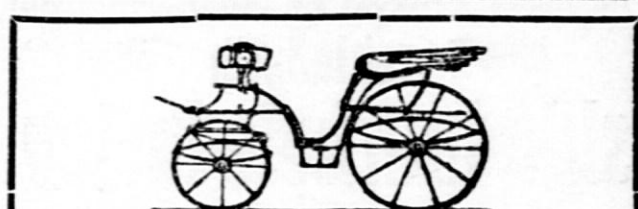
„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in prideleke proti ognju po najnižjih cenah. 1552-29

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške

Izdelovatelj vozov FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 373-43

VOZOV.

Založnik zvezo G. k. av. drž. uradnikov

K. Košak

zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5

priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine,

briljantov in diamantov

In drugih v njegovo stroko

142 spadajočih stvari 49

po najnižjih cenah.

Čevljarski pomočnik

izurjen v izvrševanju moškega in ženskega obuvala, se takoj sprejme.

JOŽEF ČERNE, Spod. Šiška 78.

GRAND PRIX

Parlška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda. Dobiva se povsod. 3564-5

Pravkar izšlo: Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove. Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-133

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. priobčevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob doljenjskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in priobčujoč ga širšem svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najboljši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in iliri“

broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.

eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in Bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h.

eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja

v Ljubljani Prešernove ulice 3.

Lepo pripravno stanovanje

v pritličju s 3 sobami in pritliklinami se odda v Spod. Šiški, Kolodvorska cesta št. 181 za februar 1906.

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekrasno zalito telo po kratki rabi moje odlikovane redilne moke Käthe

(zdravniško priporočeno). Damam bujen stas. Strogo pošteno. Karton stane fl 110. Po nakaznici ali po povzetju z navodilom vred. Glavna prodajalnica in razpošiljalnica

gospa Käthe Menzel 62-47

Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadstr. 84.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. 47

Fernolendtove

izdelke. Samo po njih postane usnje stanovitno in dobi tudi najlepši blisk. — Napredaj povsod. 12

St. Fernolendt, Dunaj

c. kr. dvorni dobavitelj. 1095

Tvornica ustanovljena 1832.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gl.

Krasna ura z lepo verižico, točno 1000, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magla s 25 krasnimi podobami, zelo zabavna; 1 zelo elegantna broža najnovejše oblike; 1 lepa kravata igla s simboli briljantom, 1 krasen kolijé iz orient. biserov, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjat mošnjček, jako elegantni nastavek za smotko z jantarem 1 garnitura fl. double-zlatih manšetnih in arajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 fl. niklast žepni nožek, 1 fl. toaletno arcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zastoj. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 2 gl. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov

št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 3757

Mnogo priznanih pisem.

Epilepsija.

ador trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastoj in poštne prosto razpošilja

priv. **Schwanen-Apotheke**

Frankfurt a. M. 1600-28

Notar v Kozjem sprejme

notarskega kandidata oziroma sollicitatorja.

Doktor juris

v sodni praksi želi vstopiti kot koncipient pri kakem odvetniku ali notarju.

Dopisi pod „Štajere“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3725-3

Sprejemem

gostilno na račun zunaj mesta

proti Dolenjski strani ali pa v Šiški.

Ponudbe se prosi na Fani Kušič, Selo št. 7 pri Ljubljani. 3741-2

Manufakturna trgovina

se zaradi drugega podjetja pod ugodnimi pogoji takoj proda. 3408-11

Natančneje pove Franc Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Spretnega akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3611-6

Na nobeni mizi bi ne smelo manjkati

Strossmayerjeve slivovke

(letnik 1887)

prirodni pridelek prve vrste iz kleti ekselence pok. škofa dr. J. J. Strossmayerja, ki jo prodaja

D. Reichsmann sin v Djakovem

(Slavonija). 3744-2

Poštni zavoj z 2 litri franko K 6—.

500 hl belega vina

novega in starega, lastnega proizvoda, izvrstne kvalitete ima na

prodaj 3780-1

JOSIP RAUER

veleposesnik

Pošta Bedekovčina Hrvatsko.

Žalne klobuke

vence in trakove

priporoča 48

Benedikt, Ljubljana.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—. Rezervni sklad K 200.000.—. Zastojem in izplačevanju izdane vrednostne papirje in novčane zaplate kupone. Vinkuljuje in devinkuljuje vojaške ženitninske kaveje. Rekompt in inkasno menlo. Borna naročila.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. 8-136

Promet s čeki in nakaznicami.

Esence

za briljantno brezhibno izdelovanje, vseh likerjev, žganja, jesiha in pijač brez alkohola, dobavljen samo v prvi kakovosti. Vedno nove brezkonkurenčne vrste. Zahtevajte v lastno korist gratis in franko prospekt in cenovnik. Prihranite si mnogo denarja. 3303-7

Karel Philipp Pollak
tvornica za specialitete esenc
Praga, Marijine ulice 928.
Zastopniki-strokovnjaki se iščejo.

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 3783
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potniška
taka. — Natančneje v pisarni. —
Vestna in kolider možno hitra
postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Lovske puške

vseh sistemov, priznani izdelki prve
vrste z največjim strelnim učinkom
priporoča 597-40
Peter Wernig
c. kr. dvorni dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Kavarna „Ilirija“
ob praznikih, sobotah
in nedeljah
vso noč odprta.
Fric Novak
kavarnar 73-85
Kolodvorske ulice št. 22.

Globin
je

najboljše in
najfinejše
čistilo za čevlje

INDRA TEA

— najboljši čaj na svetu. — Dobi se povsod.
3303-18 Indra Tea Import Company, Trieste.

Izvrstno praženje kave električnim potom.

Z najpopolnejšo strojno napravo se kavna zrna pražijo popolnoma enakomerno in tako dobiva čist, do-
brodišeč, okusen pridelek, ki je prijetnega učinka, pa ne povzroča vročine. Posebni način, kako se kava
praži, odpravlja vse škodljive tvari, ki so nevarne živcem; tako pražena kava je plemenita pijača, ki po-
spešuje prebavljanje in zdravje.
Za en poizkus Vas takoj uveri o izrednih prednostih novega praževalja proti zastareli metodi. Za pra-
ženje so odločilna tale načela:
1.) Najpopolnejša naprava za praženje in najpopolnejši tehnični obrat. 3600-5
2.) Najskrbnejše preizkušanje vseh kavnih vrst glede čistote in dobrote.
3.) Hitra prodaja, vestna postrežba z izbranimi vrstami, največji promet z majhnim dobičkom

Prva ljubljanska velika **KARL PLANINŠEK**
pražarna za kavo
Dunajska cesta
(postaja električne cestne železnice).

Najlepši
ALBUM CITRE.
za
Najcenejše muzikalije za citre.
30 različnih zvokov (po 18 do 19
strani) po K 1-20 netto. Zahtevajte
cenovnike zastoj tudi o citrah in
strunah! 3497-9
ANTON KIENDL
Dunaj, 8/I. Neudeggergasse 6.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mijske i. t. dr. v
vsakršni iz-
pejavi. Že 30
let so najboljše
priznane. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča
za hotela, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
namki. 1235 30
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18. Goranje Avstrijsko.

Jejte 3069-4
juhe, omake, močnate jedi i. t. d.
pa si
prihranite
draga sveža jajca.
Rabite
za pripravljanje
„Pacific“
močnati preparat iz posušenih
kurjih jajec.
V zavrtkih od 10 vinarjev naprej.
Napredaj povsod.
Generalna zaloga za Avstrijsko:
Ludvik Wild
Dunaj, VI. Magdalenenstr. 14 48.
Edina prodaja za Štajersko, Koroško in Kranjsko:
Engelhofer & Comp.
Gradec, Moserhofgasse šte. 45.

Natalijski vrelec
— iz Francovih varov
na shodu naravoslovcev in zdrav-
nikov v Meranu označen za
idealno vodo
priporočajo odlični zdravniki proti
protinu, revmatizmu, tvoritvi peska
in kamna v ledvicah in mehurju, kot
Izborna zdravilna vodo
in obenem kot
slastno in okusno namizno
vodo.
Glavno zalogo v Ljubljani ima
gosp. **Mihael Kastner**, velezaloga
rudninskih vod 3736-2

„Kašelji!“
Kdor tega ne uvaža, se pre-
greši na svojem lastnem telesu!
Kaiserjeve
prsne karamele
s tremi jolkami.
Zdravniško preizkušeno in pri-
poročeno proti kašlju in hripa-
vosti, kataru, zaslišanju in ka-
taru v požiralniku
4512 notarsko poverjenih izpri-
čeval potrjuje, da drže, kar
obetajo.
Zavoj 20 in 40 vln.
Zalogo imajo: V Orlovci lekarni
poleg železnega mostu v Ljub-
ljani, v dež. lekarni pri Mariji
Pomagaj Milana Leusteka v
Ljubljani in pri Ubaldu pl. Trn-
koczyju v Ljubljani. — V
Novem mestu v lekarni S. pl.
Sladovič. — V Vipavi v lekarni
I. Hus. — V Ribnici v lekarni
pri sv. Stefanu Jos. Ančik —
V Idriji v lekarni Daniel Pirc.
— V Metliki v lekarni Franc
Wacha 3412 5

Mizarski pomočniki
se sprejmejo pod jako ugodnimi pogoji
v stalno stavbno delo s stroji in prosto-
ročno. Sprejme se tudi **delovodja**, ki
se razume pri strojih. Plača po dogovoru.
Jakob Homovec
mehanično mizarstvo 3481 6
v Cerknici pri Rakeku.

„Käthe“ voda za prsi.
Najlepši kras za ženske so lepe prsi.
Senzacionalno sredstvo za
dosego prekrasnih prsi in
edino po svojem presenetljivi-
vem učinku. „Käthe“ voda
za prsi se rabi le na zu-
nja, je toraj primerna za vsa-
kršno konstitucijo ter je do-
cela vegetabilna in z najmanjšo
neškodljivostjo. Steklenica
stane 4 gl., poskusna
steklenica pa 2 gl. 50 kr.
z navodilom o uporabi vred. — Razpošilja
diskretno in pod povzetjem 63-47
Pred ničvrednimi posnemki svarimo; pristno
samo v glavni zalogi:
gospa KÄTHE MENZEL
Dunaj, 18. okr., Schulg. št. 3., I. vr. 39.

Ti
ne dobiš za gojitev kože, osobito
za odstranitev peg in za dosego
nežne polti boljšega in uspešnej-
šega zdravilnega mila, nego je pre-
izkušeno
Bergmannovo lili no mlečnato milo
(znamka 2 škrata)
Bergmann & Co., Dečin ob Labi.
Prodajajo kos po 80 vln.:
Lekarnar J. Mayr, Marijin trg,
J. Wutscherja nasl. V. Schiffer,
drogerija **Anton Kanc** in **Oto**
Fettich-Frankheim v Ljubljani.
2 930-18

Pri prve vrste avstrijski
zavarovalni družbi proti
požaru in za življenje
dobe **posredovatel** kot kraevni in
okrajni zastopniki dobičkanosen postranski
posel, kot glavni zastopniki in stalni po-
tovatel pa dobro trajno službo.
Ponudbe pod „15.365“, Gradec
poste restante. 1512 30

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN QRBOV 1387
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Trgovina z usnjem
Jos. Seunig v Ljubljani
sprejme z januarjem 1906
trgovskega pomočnika
te stroke pod ugodnimi pogoji; obenem
sprejme tudi 3699-2
učenca.

V večjem trgu na Dolenjskem,
blizu velike železniške postaje, se daje
tako v najem dobro idoča stara
trgovina.
Naslov pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 3720-4

Bratje Stein v Floridsdorfu.
Ustanovljeno 1872.
SLIVOVKA
TROPINOVEC
BRINJEVEC
in **KONJAK**
Veležgalnica v Floridsdorfu
pri Dunaju 3040 10
priporočajo svoje izvrstne destilate.

čisti samo

čistilnim ekstraktom
Globus
Najboljše čistilo
na svetu 1026-18 14

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 31,865,386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737,159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko, narodno upravo. 5-137
Generalni zastop v Ljubljani, šegar pisarne so v lastnej bančniški hiši
v **Gospodskih ulicah šte. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkvalitetnejše
Oživa najboljši sloves, koder posluje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obnove in
namene.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno ošeto** in brez vsake škodljive primesi. — **Pere izvrstno.**
Kdor hoče dobiti sares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Avtom. pasti na veliko.

Za podane fl. 2.—, za mlči fl. 1.20.
Ujame se jih brez nadzorstva v eni noči
do 40, duha ne ostane, nastavlja se samo.
„Eclipse“, past za ščurke, ki jih
ujame v eni noči na tisoče. Stane fl. 1.20.
Povsod najboljši uspeh. Razpošilja po povzetju
J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4/30
Premnogo zahval in priznanj 3120—3

VABILO

Izrednemu občnemu zboru
posojilnice in hranilnice
v Moravčah
registrirane zadrage s neomejeno zavezo
dne 3. decembra 1905 ob 3. uri popoldne
v Moravčah št. 1.

VZPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Nadzorstva.
3. Volitev načelstva in nadzorništva.
4. Čitanje revizijskega poročila in prememba pravil.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

3770

„Gössova pivarna“.

Jutri, v nedeljo, dne 26. novembra
zajtrkavalni in večerni

koncert „šramel-godbe“

Začetek ob 10. zjutraj in 7. zvečer. Vstopnina prosta.

Pristni samo z zvezdno znamko.
Tvorilnica
jamči za trpežnost.

Glavno zalogo ima Vaso Petričič v Ljubljani.

Pristne ruske galoše
„zvezdna znamka“
„PROVODNIK“ v Rigi 378—1
so najboljše.

Št. 1254/m. š. sv.

3795

Razpis učiteljske službe.

Na mestni nemški deklški osemrazredni šoli v Ljubljani je izpraznjeno

stalno mesto učiteljice.

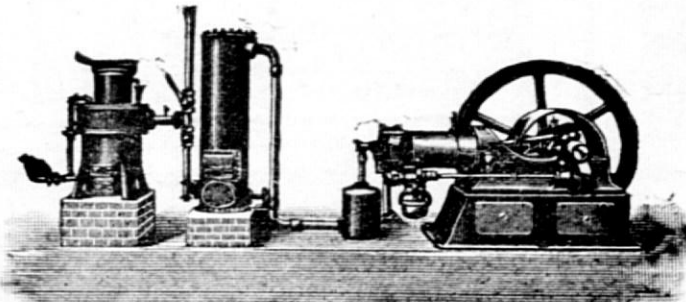
Pravilno opremljene prošnje je vlagati pri c. kr. mestnem šolskem svetu
do 31. decembra t. l.

Na nedostadne in zakasnele prošnje se ne bo oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 20. novembra 1905.

Nad 100.000 konjskih sil imamo v napravah
sesalnega plina

našega sistema v prometu.

Zelo majhna poraba goriva.

Najcenejši obrat

Langen & Wolf

tovarna za motorje

na Dunaju, X.,

Laxenburgerstrasse 53.

Vseobčajne velikosti do 100PH
so vedno v delu in se dobivajo
2085—14 v primernem roku.

Primerna božična darila:

moška, deška, damska in deklška

konfekcija

se dobiva zaradi vprav velikanske za-
loga blaga za polovično ceno v

„Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

3782 1

Koledar za kmetovalca

spisal državni mlekarški nadzornik

J. Legvart. 3790—1

Prepotrebni ročni zapisknik za
slov. kmet. podružnice, po-
seselnike, irgovce, mlekarje itd.

VSEBINA:

Koledar za l. 1906. Živinozdravništvo.
Poštne določbe. Važne postavbe.
Živinoreja. Zapisknik za knji-
Mlekarstvo. govodstvo.
Vinoreja. Zapisknik za be-
Kletarstvo. ležke.
Sadjereja.

Oena močno v platno vezane knji-
žice z žepnicama 1 K 80 h, s
pošto 2 K.

Pri naročilu od 10 komadov višje se
razpošilja poštne prosto, za kar
opozarjam posebno kmet. podružnice.

Naroči se pri založništvu

Iv. Bonač v Ljubljani.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zasnemujejo. — Pri zunanjih
naročilih naj se blagovoli vzorec vpo-
slati.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.

priloga v največji isberi

Florizij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneza in lakov.

Električni obrat.

Prodajalna in komptuar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8.

Pleskarja napisev.

Stavbniška in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pde, karbolneja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovjše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznana rešeno

in fino po najnižjih cenah.

Cementna zarezna
strešna opeka

iz portland cements in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lanka streha

kakor iz vsake druge vrste strešnih

opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

izdelovatelj cementnih

Glince pri Ljubljani.

3796

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in

zimsko sezono

se priporoča trgovina s

suknenim, s platnenim in

z manufakturnim blagom

HUGO IHL

××× v Ljubljani ×××

v Spitalskih ulicah št. 4.

Vzorec na zahtevanje poštne prosto

3797

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in sprilcevala

raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

3238—8

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

„Ljubljanska društvena godba“

3776—2

koncertovala v nedeljo, 26. novembra 1905

v „Grand hotelu Union“

(ravnateljstvo A. Kamposch)

v veliki dvorani.

Dopoldne od 10. do 12. Vstopnina prosta.

Popoldne „ 3. „ 6. Vstopnina 15 kr., otroci prosti.

Zvečer „ 8. „ 12. Vstopnina 20 kr.

1. koncert: Monakovo v Ljubljani.

2. koncert: s serviranjem kave in čokolade.

3. koncert: velik popularni koncert.

Težilo se bo avgustinske pivo iz Monakovega in originalne pilsenske pivo
iz zadržane pivovarne v Pilsnu.

Specialitete za zajtrk, kosilo in večerjo.

Bivši prvi hišni zdravnik zdravišča Alland
za bolne na pljučih

Med. univ. dr. AVGUST LEVIČNIK

naznanja vlijudno, da ordinira za notranje bolezni

od 27. t. m. naprej vsak dan

od 1/2 9.—10. ure dopoldne in od 2.—3. ure popoldne

(ob nedeljah in praznikih samo dopoldne)

v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 11

(pritličje).

3792—1

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo dr. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE jut. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. poudi osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, des
Selthal v Aussee, Solnograd, des Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf,
Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des Selthal v Solnograd, Inmost, des Klein-Reifling v Steyr, v
Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v are, Heb, Francove v are, Prago, Lipsko, des Amstetten na
Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glod-
nitz, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregene, Curich, Ze-
neva, Pariz, des Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Šmober, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, des Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v are, Heb, Francove v are, Karlove v are, Prago (v Prago di-
rektni voz I. in II. razr.). Lipsko, na Dunaj des Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in
II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m.
zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako.
Ob 7. uri 3 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIBOD V LJUBLJANO jut. kol.
PROGA IZ TRBIŽA Ob 3. uri 23 m. zjutraj osebni vlak v Dunaj des Amstetten, Monakovo
(Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inmost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Plz,
Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste,
Ljubno, Pontabel. — Ob 8. uri 06 m. zvečer osebni vlak v Dunaj, Ljubno, Beljak, Murau,
Malega Glodnica, Celovec, Pontabel, des Selthal ob Inmosta in Solnograda, des Klein-
Reifling v Steyr Linc, Budejovice, Plzen, Marijnih varov, Heba, Francovih varov, Prago,
Lip-kega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 3. uri 44 m. zjutraj
osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straz, Toplice, Novega
mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE jut. kol. v
KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m.
zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRIB-
HOD V LJUBLJANO dr. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob
10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči sam. ob nedeljah in
praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v
Ljubli.

Najcenejša in največja

domača

ekspozitna tvrdka.

Razpošiljanje

švicarskih ur na vse

kraje sveta.

H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izbornoz alogo najfinejših, natančnih švicarskih ur, kakor

najbolj slovečih znamk: Sathausen,

Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor

nakraski, verižice, uhani,

prstani, obeski itd. najfinejšega

izdelka po najnižjih cenah.

Dokaz, da je moje blago zares

fino in ceno je to, da ga razpo-

šiljam po vsem svetu in imam

tudi odjemalce urarje in zlatarje

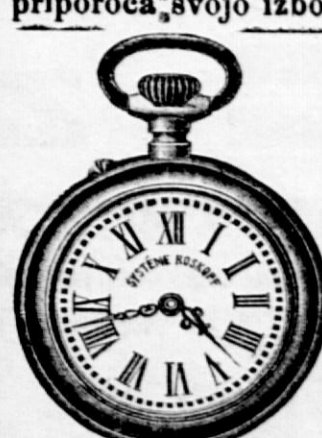
glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši

veliki cenik, kateri se pošlje

zastonj in poštne prosto.

Moške ure 2/3 naravne velikosti!

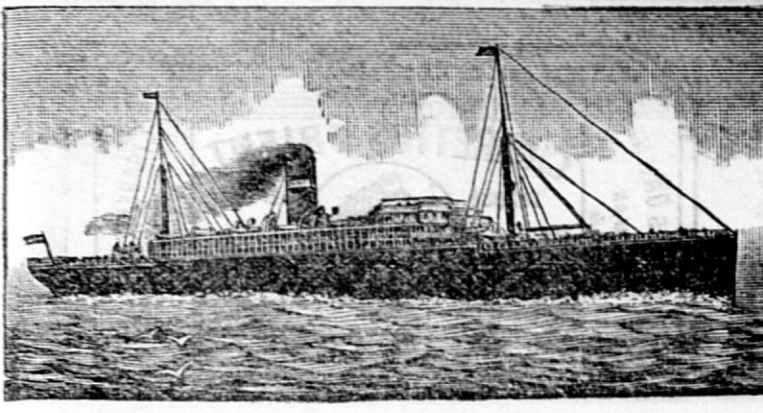
Št. 502. Nikelnasta an-
ker remon. „Roskopf“
trpežno kolesje gl. 2.45
enaka iz pravega srebra
gl. 3.95, ista s 8 moč.
srebr. pokrovi gl. 6.50.

Št. 505. Prava srebrna
cilinder remon. trpežno
kolesje in z močnimi po-
krovi gl. 4.85, ista s
dobrim anker-kolesjem
gl. 5.95.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ni-česar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi. Družba pletilnih strojev za domače delavce 3477 13 THOS. H. WHITTICK & Co. Praga, Petrske náměstí 7 156. Trst. Vía Campanile 13-156.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika
Vozne liste preskrbi in daje brez-3121 plačna pojasnila 9
edina oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41
na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

R. Ditmar „Radiosus“
gorivec za špiritove žarnice
60 normalnih sveč svetlobe
absolutna varnost
najpreprostejše ravnanje
porablivo za že obstoječe svetiljke.
Tvornice: DUNAJ, III. Erdbergstrasse 23
MILAN, Via Tazzoli. 3679 2
Prenosljive peči za kuhanje in kurjenje.

Izdatno znižane cene!
!! Žepne rute !!
37.5-2
Anton Šarc
Sv. Petra cesta šte. 8.

FRANC STUPICA
v Ljubljani, na Marije Terezije cesti šte. 1
zraven Figovca
trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča
Portland in Roman cement, železniške šine in traverze za oboke,
stroje za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, ko-
vanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, po-
einjeno in cinkasto pločevino, mreže za sejanje peska, mrežo in
bodečo žico za ograje, ter vse druge stavbne potrebščine, vodne žage,
samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteži.
Orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače
in ključavničarje.
Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico,
železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.
Ročke za mleko, stroji za posnemanje mleka, oprave za mle-
karne, lične kletke in razna kuhinjska oprava.
Velika zaloga slamoreznic, mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev,
preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.
Plahte za vozove, svetilke za kočije. Poljska semena, poljski mavec,
svetovnoznan redilni prašek za živino, korenjane in fibris za izdelovanje
ščet in čopičev. 928-37
Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode.
Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerja“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Naslanin naročnikom se
pošilja s povzpetom.

Odlikovan s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski medni razstavi
1. maja 1904.
pod pokrovit.
Nj. ces. in kr.
Visokosti pre-
svetle gospe
nadvojvodinje
Marije Josipine.
P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3
se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznato solidno delo in zmerno cene.
Pristno angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata
svojo bogato zalogo
šivalnih strojev,
vozniških koles,
glasbenih avtomatov
in
pisalnih
strojev.

Veliko zalogo
rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetice za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
Iz najbolje renimiranih
tovarn priporoča
Alojzij Persche
Ljubljana 48
Pred škofijo št. 21.

Zaloznik c. Mi. avst. državnih uradnikov
Klobuke cilindre in
čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
— priporoča —
Ivan Soklič.
Pod trančo št. 2. Posaja cik. železnice.

Razpis.
Mestno županstvo v Črnomlju razpisuje
službo občinskega tajnika
z letno plačo 800 kron. Prošnje opremljene z izpričevali v izvirnikih,
se imajo predložiti do 1. decembra t. l.
Nastop službe 1. januarja 1906. 3746-2

Pozor!
Zaradi drugega podjetja opustim svojo
manufakturno trgovino
in bodem odslej razprodajal po čudovito znižanih cenah vse v trgo-
vini se nahajajoče predmete suknene modnega in perilnega blaga,
platno za rjuhe, najboljše cvilhe za matrace, kovtre, koce, pre-
proge i. t. d.
S spoštovanjem
143-48 **Franco Dolenc** v Ljubljani, Stari trg št. 1.

A. Persche
pred Škofijo 21
priporoča
največjo izber
v
kožuhovini
po najnižji ceni.

Upravno pramoženje:
K 7,024.718.89.
Hranilne vloge:
K 7,651.915.41.
Denarni promet:
K 32,039.761.84.
Rezervni zaklad:
K 120.878.15.
Kmetska posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni hiši
na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike. 18-46
Posojila po 5% in po 5 1/4 %
Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.
URADNE URE: razen nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure popoldne in od 3.—4. ure popoldne.
Telefon št. 185. Poštnega hranilnišnega urada št. 828.408.

Za Miklavža! Za Božič!
Velika izbira
daril za Miklavža
kakor tudi 3706 2
raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc
lastnega in tovarniškega izdelka.
Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfi-
nejših tort in vsakovrsta okusnega peciva. — V zalogi
imam različnih desertnih in čokoladnih bombonov ter postrežam tudi
s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.
Fini turinski pelinkovci.
Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šarkelj,
pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.
Slaščičarna, kavarna in pekarija
JAK. ZALAZNIK
Stari trg šte. 21.
Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.
Za godove! Za novo leto!

Jesenske in zimске novosti

za gospe in gospode
[priporočila] 3410 - 5
manufakturna trgovina

Češnik & Milavec

Ljubljana, Lingarjeve ulice.
Cene strogo solidne.

Veliko stanovanje

z balkonom se odda s 1. februarjem,
malo stanovanje in prostor za
malo prodajalnice
pa takoj. — Ravnotam se proda lepa

blagajna

(Wertheimerica), 2 velika soda po
30 hl in 5 barigel.

Pojasnila v Spod. Šiški pri J.
Vođniku. 3683-4

Pelinkovac

POKORNY

Regist. varstv. znamka.

Tek vzbujajoči
in slastni

pelinovčev liker

3655-4
Zdravniško pogosto pripor.

Dobiva se v za-
devnih trgovinah
kavarnah itd.

Poizkusni poštni zavojček po 2/07
ali 4/035 litra po K 5.80 franko.

Tvornica za likerje,
del. dr. POKORNY
Zagreb. Ustanovlj. 1862.

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega,
nego preizkušeno dobri

„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

Dobra kuharica

je izšla

pisala **Minka Vasičeva**

je izšla

v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov
za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezane.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjškega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna
osposinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 60-47

3595-9
Anton Šarc

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

**Specialist za
opreme nevest.**

Veliko znižanje cen!

Ker bom zmanjšal svojo veliko zalogo, bom nastopne pred-
mete popolnoma razprodal: Suknena in svilnata krila, vse tkanine, bluze,
moderce, posamezne namizne prte in serviete, brisače in platno v kosih, dalje
damske srajce, hlače in korzete, tudi posamezne modele damskega perila.
Nakup se prav izplača! Prosim poslužite se prilike.

Otvoritev trgovine.

Podpisana vljudno naznanjata, da sva **otvorila**

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 17
pod tvrdko:

Fellin & Dall'Au

trgovino z vinom, kjer se bodo prodajala na debelo in na drobno

pristna tirolska vina

iz najinih lastnih vinskih goric pri Revò v južni Tirolski.

Od 5 steklenic naprej dostaviva vino v meštu vsakemu brezplačno na dom

Priporočava posebno naslednje vrste:

1. Gropello, rdeče namizo vino	32 kr.	za eno litrsko stekl.
brez steklenice.
2. Gropello, „ „ „ (specijaliteta)	36 „	
3. Belo namizno vino (specijaliteta)	40 „	
4. Marzenino, fino, prav prijetno desertno vino	38 „	
5. Teroldigo, črno vino, izvrstno za malokrvne	42 „	
6. Nassiol, belo močno vino z zelo finim aromom	45 „	

Od 10 litrov naprej znižane cene. Od 56 litrov naprej cene na debelo.

Velike množine se odpošiljajo naravnost iz Revò.

Z velespoštovanjem

Fellin & Dall'Au.

3787-1